

Turinys

Savokos	2
Elipsinių kreivių kriptografija.....	3
Aplinkos pasiruošimas pratyboms	4
Daugybos ir sudėties operacijos elipsinėse kreivėse.....	5
Privataus ir viešo raktų poros apskaičiavimas	7
Elipsinių kreivių viešojo rakto suspaudimas.....	9
Difio Helmano raktų apsikeitimo protokolas naudojant elipsines kreives.....	12
Elipsinių kreivių elektroninio parašo algoritmas	14
Simetrinis šifravimas ir iššifravimas naudojant Difio Helmano autentikuotą raktų apsikeitimo protokolą su Elipsinėmis kreivėmis ir AES-GCM	21
Autentikuotas Difio Helmano raktų apsikeitimo protokolas su ECDSA parašais.....	21
Simetrinis šifravimas ir iššifravimas naudojant AES-GCM	27
Homomorfinė elipsinių kreivių savybė	29
Pedersono įsipareigojimas naudojant elipsines kreives	31
Įsipareigojimas	31
Maskavimas	31
Pedersono įsipareigojimas.....	32
Konfidencialių ir patikrintinų operacijų sistemos pavyzdys su Pedersono įsipareigojimais	32
Monero žiediniai parašai (LSAG).....	46

Savokos

Kriptografijoje **Aldona** (angl. *Alice*) ir **Bronius** (angl. *Bob*) yra standartizuoti vardai, dažnai naudojami aprašant dviejų subjektų, dalyvaujančių komunikacijoje, veiksmus. **Aldona** paprastai veikia kaip informacijos siuntėja, o **Bronius** – kaip jos gavėjas. Šie vardai plačiai naudojami kriptografinių protokolų ir sistemų paaiškinimui, padedant vizualizuoti saugaus informacijos perdavimo scenarijus.

Papildomai, kriptografiniuose pavyzdžiuose dažnai naudojami ir kiti veikėjai (keletas iš jų):

- φ **Pasyvi Zosė** (angl. *Eve*) – pasyvus užpuolikas arba stebėtojas, bandantis perimti ar iššifruoti **Aldonos** ir **Broniaus** komunikaciją.
- φ **Aktyvi Zosė** (angl. *Mallory*) – aktyvus užpuolikas, kuris ne tik šnipinėja, bet ir bando pakeisti ar sugadinti komunikaciją.

Ši terminologija naudojama įvairiuose kriptografijos procesuose, pavyzdžiui, šifravime, skaitmeniniuose parašuose ir raktų mainuose, siekiant supaprastinti sudėtingas technines diskusijas.

Elipsinių kreivių kriptografija

Elipsinių kreivių kriptografija (angl. *Elliptic Curve Cryptography, ECC*) pirmą kartą buvo aptarta 1987 m. Nelo Koblitzo (angl. *Neal Koblitz*) straipsnyje [Elipsinių kreivių kriptosistema](#). ECC yra viešojo rako kriptografijos metodas, pagrįstas elipsinių kreivių algebrine struktūra baigtiniuose laukuose. ECC leidžia pasiekti **tokį patį saugumo lygi naudojant mažesnius raktus**, lyginant su kitomis sistemomis, tokiomis kaip **RSA** ar **EIGamalo kriptosistemos**, kurios naudoja modulines eksponentes Galois laukuose.

Elipsinės kreivės taikomos įvairiose srityse.

- φ **Raktų mainams** – naudojamos bendro slapo rako apsikeitimui (angl. *Elliptic Curve Diffie-Hellman, ECDH*).
- φ **Elektroniniams parašams** – elipsinių kreivių skaitmeninis parašas **ECDSA** (angl. *Elliptic Curve Digital Signature Algorithm*).
- φ **Pseudoatsitiktinių skaičių generavimui** – naudojamos šifruotų duomenų apsaugai ir slaptoms reikšmėms kurti.
- φ **Šifravimui** – netiesiogiai naudojamos kartu su simetrine kriptografija, kaip dalis hibridinių šifravimo schemų.
- φ **Sveikujų skaičių skaidymui** (angl. *factorization*) – elipsinės kreivės naudojamos Lenstros elipsinių kreivių skaidymo metode, kuris gali būti pritaikytas kriptografinių sistemų saugumui įvertinti.

Kriptografijoje naudojamos elipsinės kreivės (žr. 1 pav.), apibrėžtos baigtiniuose laukuose, t. y. taškų koordinatės yra baigtinio lauko elementai ir aritmetika tarp jų yra atliekama pagal baigtinio lauko taisykles.

Elipsinės kreivės taškų grupę baigtiniame lauke $\text{GF}(\textcolor{blue}{p})$ nusako du tokie sveikieji neneigiami skaičiai a ir b , mažesni už $\textcolor{blue}{p}$, kad

$$4a^3 + 27b^2 \pmod{\textcolor{blue}{p}} \neq 0.$$

Tuomet elipsinės kreivės taškų grupę $E_{\textcolor{blue}{p}}(a, b)$ sudaro aibė porų (x, y) kartu su be galio nutolusi tašku O . Skaičiai x ir y yra sveikieji neneigiami, mažesni už $\textcolor{blue}{p}$, ir tenkina lygybę (*kitoms elipsinėms kreivėms lygtis gali skirtis*):

$$y^2 = x^3 + ax + b \pmod{\textcolor{blue}{p}}.$$

Elipsinės kreivės taškų grupę baigtiniame lauke taip pat yra baigtinė. Visi šios grupės taškai randami taip:

1. Apskaičiuojami visų sveikujų teigiamų skaičių, mažesnių už $\textcolor{blue}{p}$, kvadratai moduliu $\textcolor{blue}{p}$, t. y. kiekvienam t ($0 \leq t < \textcolor{blue}{p}$) apskaičiuojamas $t^2 \pmod{\textcolor{blue}{p}}$;
2. Kiekvienam x ($0 \leq x < \textcolor{blue}{p}$) apskaičiuojamas reiškinys $x^3 + ax + b \pmod{\textcolor{blue}{p}}$. Jei gauta reikšmė yra ir baigtinio lauko elementų kvadratų lentelėje, tuomet taškas (-ai) (x, y) yra grupės elementas. Čia y atitinka kvadratinę šaknį (moduliu p) iš $x^3 + ax + b$;
3. Prie gautos taškų aibės prijungiamas be galio nutolęs taškas O .

Bendruoju atveju tiksliai nusakyti elipsinės kreivės grupės baigtiniame lauke eilę neįmanoma. Dėl to, naudojamas sąryšis:

$$\textcolor{blue}{p} + 1 - 2\sqrt{\textcolor{blue}{p}} \leq |E_{\textcolor{blue}{p}}(a, b)| \leq \textcolor{blue}{p} + 1 + 2\sqrt{\textcolor{blue}{p}}.$$

Konkrečios elipsinės kreivės $E_p(a, b)$ atveju dviejų taškų $P = (x_1, y_1)$ ir $Q = (x_2, y_2)$ suma $R = (x_3, y_3)$ apibrėžiama formulėmis:

$$x^3 = \lambda^2 - x_1 - x_2 \pmod{p},$$

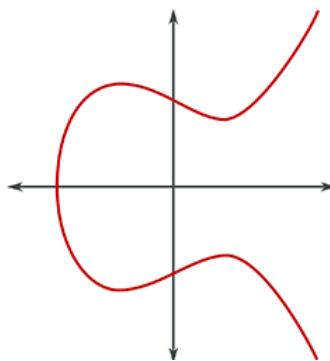
$$y^3 = \lambda(x_1 - x_3) - y_1 \pmod{p};$$

čia

$$\lambda = \begin{cases} (y_2 - y_1)(x_2 - x_1)^{-1} \pmod{p}, & \text{kai } P \neq Q, \\ (3x_1^2 + a)(2y_1)^{-1}, & \text{kai } P = Q. \end{cases}$$

Analogiškai įvedama ir elemento daugybos iš skaičiaus operacija, pvz., $4P = P \boxplus P \boxplus P \boxplus P$. Sumos ir daugybos iš skaičiaus operacijos tenkina distributivumo dėsnį, t. y. bet kuriems dviem taškams P ir Q iš elipsinės kreivės $E_p(a, b)$ grupės ir bet kuriam sveikajam skaičiui k yra teisinga lygybė:

$$k(P \boxplus Q) = kP \boxplus kQ.$$

1 pav. elipsinės kreivės pavyzdys

Aplinkos pasiruošimas pratyboms

Pitono įdiegimo instrukcija (papildoma įdiegimo instrukcija, jeigu reikia rankiniu būdu pridėti pitono kelią į windows sistemą).

Įdiegus Pitono interpretatorių Windows komandinėje eilutėje (angl. *cmd*) įveskite šias komandas (reikiamų Pitono bibliotekų įdiegimas ir Pitono komandinės eilutės paleidimas – paskutinė komanda):

```
pip install tinyec
pip install ecdsa
pip install cryptography
python
```

Pratyboms su elipsinėmis kreivėmis naudosime šias bibliotekas:

tinyec – skirta elipsinių kreivių kriptografijai;

secrets – skirta kriptografiškai saugiemis atsitiktiniams skaičiams generuoti. Ji naudojama vietoje atsitiktinių skaičių generavimo (angl. *random*), nes:

užtikrina aukštessnį atsitiktinumo lygi (svarbu generuojant raktus);

nėra nuspėjama (tinkama slaptažodžiams, raktams).

hashlib – skirta saugioms santraukos funkcijoms generuoti.

ecdsa – skirta elipsinių kreivių skaitmeninio parašo algoritmams ir elipsinių kreivių operacijų atlikimui.

cryptography – skirta saugiemis ir moderniemis kriptografiniams algoritmams, t.y. skirta šifravimui, skaitmeniniam parašams, raktų išvedimui ir duomenų autentiškumo užtikrinimui.

```
>>> import tinyec.ec as kreive
>>> import tinyec.registry as registras
>>> import secrets
>>> import hashlib as santrauka
>>> from ecdsa.numbertheory import square_root_mod_prime
# cryptography biblioteką naudosime vėliau
```

Toliau naudosime, plačiausiai naudojamą, [secp256r1](#) (P-256) elipsinę kreivę ([tinyec](#) palaikomos elipsinės kreivės)¹:

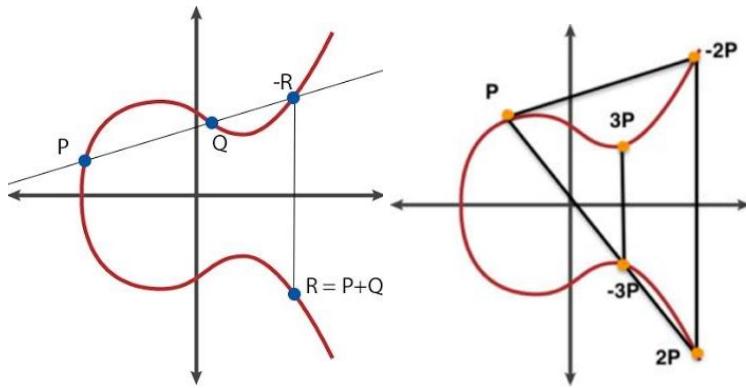
- φ Pirminis skaičius p , kurio pagalba atliekama aritmetika tarp elipsinės kreivės taškų,
 $p =$
 $11579208921035624876269744694940757353008614341529031419553363130886709785395$
 $0xffffffff00000010000000000000000000000000ffffffffff00000000ffffffffff;$
 - φ a ir b nurodo kreivės formą arba kitaip taškus kurie priklauso kreivei, $a =$
 $115792089210356248762697446949407573530086143415290314195533631308867097$
 853948
 $0xffffffff000000100000000000000000000000fffffc,$
 $b =$
 $410583637251521421293261297800472684091144410159937255548352563140394674$
 01291
 $0x5ac635d8aa3a93e7b3ebbd55769886bc651d06b0cc53b0f63bce3c3e27d2604b;$
 - φ Bazinis taškas arba grupės generatorius, $G =$
 $(48439561293906451759052585252797914202762949526041747995844080717082404$
 $635286;$
 $361342509567497957985851279195878819566111066729850150718771982535684144$
 $05109)$
 $(0xb17d1f2e12c4247f8bce6e563a440f277037d812deb33a0f4a13945d898c296,$
 $0x4fe342e2fe1a7f9b8ee7eb4a7c0f9e162bce33576b315ececbb6406837bf51f5);$
 - φ Elipsinės kreivės taškų skaičius, $n =$
 $115792089210356248762697446949407573529996955224135760342422259061068512$
 044369
 $0xffffffff0000000fffffbce6faada7179e84f3b9cac2fc632551.$

```
>>> elk = registras.get_curve('secp256r1')
```

Daugybos ir sudėties operacijos elipsinėse kreivėse

Šiame poskyryje praktiškai pasibandysite elipsinių kreivių sudėties ir daugybos operacijas tarp taškų, vizualiai pateikiamas 1 pav.

¹ Šaltinis platesniams susipažinimui su standartuotomis elipsinėmis kreivėmis.

1 pav. Supaprastinta elipsinių kreivių sudėties ir daugybos operacijų vizualizacija

Pasirinkite atsitiktinį skaičių pvz. $a = 5$ ir apskaičiuokite $P = a * \mathbf{G}$:

```
>>> a = 5
>>> P = a * elk.g
>>> print("Px =", P.x, "\nPy =", P.y)
Px = 36794669340896883012101473439538929759152396476648692591795318194054580155373
Py = 101659946828913883886577915207667153874746613498030835602133042203824767462820
```

Pasirinkite atsitiktinį skaičių pvz. $b = 5$ ir apskaičiuokite $Q = b * \mathbf{G}$:

```
>>> b = 7
>>> Q = b * elk.g
>>> print("Qx =", Q.x, "\nQy =", Q.y)
Qx = 64375483017717711348634889601793836329966447963510648681625681211348943876771
Qy = 52431391916983504423217627849020916729601969409053901192561322805962577543348
```

Patikrinkite ar lygybė galioja $P \boxplus Q = a * \mathbf{G} \boxplus b * \mathbf{G}$:

```
>>> PQ = P + Q
>>> print("PQx =", PQ.x, "\nPQy =", PQ.y)
PQx = 52521004185641536627266600536804816931535329133355539962020980193802383057860
PQy = 3365321999886721389269937144276711091585627196865605815969312301872807444947
>>> R = a * elk.g + b * elk.g
>>> print("Rx =", R.x, "\nRy =", R.y)
Rx = 52521004185641536627266600536804816931535329133355539962020980193802383057860
Ry = 3365321999886721389269937144276711091585627196865605815969312301872807444947
>>> PQ == R
True
```

Apskaičiuokite $R_2 = (a + b) * \mathbf{G}$ ir patikrinkite ar galioja distributyvumo tapatybė
 $a * \mathbf{G} \boxplus b * \mathbf{G} = (a + b) * \mathbf{G}$:

```
>>> R2 = (a + b) * elk.g
>>> print("R2x =", R2.x, "\nR2y =", R2.y)
R2x = 52521004185641536627266600536804816931535329133355539962020980193802383057860
R2y = 3365321999886721389269937144276711091585627196865605815969312301872807444947
>>> R == R2
True
```

Patikrinkite ar galioja distributyvumo tapatybė $a * (P \boxplus Q) = a * P \boxplus a * Q$:

```
>>> L = a * (P + Q)
>>> print("Lx =", L.x, "\nLy =", L.y)
Lx = 2648343359234809470230048717001300349803328765611084323479660068199302383971
Ly = 84596004577236158890436657491599029909992396403682976655398612345353730736932
>>> L2 = a * P + a * Q
>>> print("L2x =", L2.x, "\nL2y =", L2.y)
L2x = 2648343359234809470230048717001300349803328765611084323479660068199302383971
L2y = 84596004577236158890436657491599029909992396403682976655398612345353730736932
>>> L == L2
True
```

Privataus ir viešo raktų poros apskaičiavimas

Raktų generavimas susideda iš šių žingsnių:

1. Sugeneruoti privatų raktą (**PR**) x , pasirenkant atsitiktinį skaičių $x \leftarrow \text{rand}(\mathbf{Z}_{n-1})$, ir patikrinti ar tenkinama sąlyga $1 < x < n-1$:

```
>>> x = secrets.randrange(elk.field.n)
>>> 1 < x < elk.field.n-1
True
>>> print("x =", x)
x= 2516952365829179341051842030509214318943545991908040409821868443195576201285
```

2. Apskaičiuoti viešą raktą (**VR**) $P = xG$:

```
>>> P = x * elk.g
```

3. Konkretaus subjekto privatus raktas **PR** = x , viešas raktas **VR** = P :

```
>>> print("Privatus raktas:", x)
Privatus raktas:
2516952365829179341051842030509214318943545991908040409821868443195576201285

>>> print("Viešas raktas:", "\npx =", P.x, "\npy =", P.y)
Viešas raktas:
px = 81546113548787720434932183500374788786801752272667736874724408264738276539053
py = 26792708957152783007630244784371544686776714940212812297244812825216824385319
```

Toliau asimetrinei kriptografijai naudosime subjektui **Aldona** raktų porą (x, P):

```
>>> x = 2516952365829179341051842030509214318943545991908040409821868443195576201285
>>> px = 81546113548787720434932183500374788786801752272667736874724408264738276539053
>>> py = 26792708957152783007630244784371544686776714940212812297244812825216824385319
>>> P = kreive.Point(elk, px, py)
```

Užduotys privataus ir viešo raktų poros apskaičiavimui.

Turėdami atsitiktinį skaičių (privatų raktą) **x**, apskaičiuokite viešą raktą **P** ir nustatykite, kuri privataus ir viešo raktų pora iš toliau pateiktų yra teisinga:

1. $x = 55778771337930686293732138345419960686487998206752105799643652053942981798999$
2. $x = 115792089210356248762697446949407573529996955224135760342422259061068512044370$
3. $x = 25525682626444154399436457467899112721549351175926204253077569160274550555162$
4. $x = 458155028217448988097098835074541955619217540723074254114125304194003832871312$

Raktų poros teisingumas ir viešieji raktai (**VR**) **P**:

1. Teisinga raktų pora,

```
px = 114575564041322221318893231197074002029842789444573085118007826587951472626735  
py = 54372548577332243997941897695326818942401879921470387396644848096904814043885
```

2. Neteisinga raktų pora,

```
px = 48439561293906451759052585252797914202762949526041747995844080717082404635286  
py = 36134250956749795798585127919587881956611106672985015071877198253568414405109
```

3. Teisinga raktų pora,

```
px = 6116339413991288545384308652158538138703495216209406864010705615154721758164  
py = 85884988078106762725049047622465011992638006743184625208614222709443239510276
```

4. Neteisinga raktų pora,

```
px = 29770756801906995792854718577511353081720796961224344169554154416031963942492  
py = 77600331699921649965179768370630877710709069858745942414666348572528449794555
```

Elipsinių kreivių viešojo rakto suspaudimas

Elipsinių kreivių viešojo rakto suspaudimas yra procesas, kurio metu viešasis raktas (taškas elipsinėje kreivėje) yra užkoduojamas į trumpesnį formatą, kad užimtų mažiau vietos. Tai ypač naudinga, kai reikia išsaugoti ar perduoti viešajį raktą su taupant vietos (atminties), pavyzdžiu, komunikacijos protokoluose ar saugyklose.

Viešasis elipsinių kreivių raktas yra taškas $P = (x, y)$ elipsinėje kreivėje. Tačiau, kadangi elipsinės kreivės tenkina lygtį (*kitoms elipsinėms kreivėms lygtis gali skirtis*):

$$y^2 = x^3 + ax + b \pmod{p},$$

todėl jei žinoma x koordinatė, kreivės *secp256r1* y (lyginė ar nelyginė) koordinatė gali būti apskaičiuota taip:

$$y = \pm \sqrt{x^3 + ax + b} \pmod{p} = \pm (x^3 + ax + b)^{\frac{p+1}{4}} \pmod{p}.$$

Dėl to:

- φ suspaudus viešajį raktą užtenka saugoti tik x koordinatę ir antrosios y koordinatės ženklą (tai yra, ar y yra lyginis ar nelyginis);
- φ nesuspaustas viešasis raktas saugo abi koordinates (x, y) .

Suspaustas viešasis raktas paprastai užima *secp256r1* (P-256) kreivei:

- φ 0x02 – y yra lyginis ir toliau pateikiama x koordinatė (1 + 32 baitai):

```
>>> px = 0xc1de1a4b20f1c438eabe03b44cf0ad9999f5eb69ae11ccb45b146a23d6d41c7a
>>> py = 0x957495ac057341e89f89e981c54a6a70d7f5f2783e8d3519c4dc6118cc9bcb8a
>>> P = kreive.Point(elk, px, py)
>>> P.y % 2 == 0
True
>>> print("x =", "0x02"+str(hex(P.x)[2:]))
x = 0x02c1de1a4b20f1c438eabe03b44cf0ad9999f5eb69ae11ccb45b146a23d6d41c7a
```

- φ 0x03 – y yra nelyginis ir toliau pateikiama x koordinatė (1 + 32 baitai):

```
>>> px = 0xe202a12b83b478052f34247ba7a401e30ee9caa136979f013fd2f1b546d2a23d
>>> py = 0xc9ebb19f8dca6300b2d28391edba94f807edf5c6397b059d44391065f1bf7fbf
>>> P = kreive.Point(elk, px, py)
>>> P.y % 2 == 0
False
>>> print("x =", "0x03"+str(hex(P.x)[2:]))
x = 0x03e202a12b83b478052f34247ba7a401e30ee9caa136979f013fd2f1b546d2a23d
```

- φ 0x04 – nesuspaustas formatas – su toliau pateikiama x ir y koordinatės (1 + 32 +32 baitai):

```
>>> px = 0x5a50b6c334505bf198e12c65d8b7dd46e8339cc976a14fe187747590730f52bf
>>> py = 0x8d08ad0b92350b99282fc5e9b49aa35acabc5dccbbee08d8a6dda7952b89c12c9
>>> P = kreive.Point(elk, px, py)
>>> print("xy =", "0x04" + str(hex(P.x)[2:]) + str(hex(P.y)[2:]))
xy = 0x045a50b6c334505bf198e12c65d8b7dd46e8339cc976a14fe187747590730f52bf8d08ad0b9235
0b99282fc5e9b49aa35acabc5dccbbee08d8a6dda7952b89c12c9
```

Suspaustas formatas yra plačiai naudojamas Bitkoine ir kitose kriptovaliutose.

Kai $x = 0x022f842276a29f567b83153d47b0ad878344ffd8734407505606ea691c544031e7$, o y lyginė (pašalinus 02) $y = \sqrt{x^3 + ax + b} \pmod{p}$:

```
>>> xh = "0x022f842276a29f567b83153d47b0ad878344ffd8734407505606ea691c544031e7"[4:]
>>> x = int(xh, 16)
>>> y_vid = (x**3 + elk.a * x + elk.b) % elk.field.p
>>> y = square_root_mod_prime(y_vid, elk.field.p)
>>> y % 2 == 0 #tikriname ar šaknis grąžino lyginę y reikšmę
>>> True
>>> #y = elk.field.p - y #kai ištraukus šaknį gautas y yra nelyginis, y paverčiame į lyginį
>>> print("y =", hex(y))
y = 0x6e926b0349950d6b84b62e0fb677bc240861553a16efe533f22df00b8536b9c2
```

Kai $x = 0x03ce60af5fd2edef1944acb30186bc8583aedacd4066b4808279247b5bb33dba8$, o y nelyginė (pašalinus 03) $y = -\sqrt{x^3 + ax + b} \pmod{p}$:

```
>>> xh = "0x03ce60af5fd2edef1944acb30186bc8583aedacd4066b4808279247b5bb33dba8"[4:]
>>> x = int(xh, 16)
>>> y_vid = (x**3 + elk.a * x + elk.b) % elk.field.p
>>> y = square_root_mod_prime(y_vid, elk.field.p)
>>> print("y =", hex(y))
>>> y % 2 == 0 #tikriname ar šaknis grąžino nelyginę y reikšmę
>>> True
>>> y = elk.field.p - y #kai ištraukus šaknį gautas y yra lyginis, y paverčiame į nelyginį
>>> print("y =", hex(y))
y = 0x2d028af24113d353dc1f4de2752547fe4388365ebc593a905b19b5fefdd47a23
```

Jei ištraukus kvadratinę šaknį y gaunama priešinga koordinatė (nelyginė vietoje lyginės arba atvirkščiai), tuomet y pakeičiama į $y = p - y$.

Kai $x = 0x04ea4cc5461592b2833a2c5a0b768c27a4138e77b5af5cd5b3ccb45a601e0aed9ea51df9376d96cd07e74e0bbaab5086fba431893ddd809945f671291c01cea853$ (pašalinus 04):

```
>>> xy = "0x04ea4cc5461592b2833a2c5a0b768c27a4138e77b5af5cd5b3ccb45a601e0aed9ea51df9376d96cd07e74e0bbaab5086fba431893ddd809945f671291c01cea853"[4:]
>>> x = int(xy[:64], 16)
>>> y = int(xy[64:], 16)
>>> print("x =", hex(x), "\ny =", hex(y))
x = 0xea4cc5461592b2833a2c5a0b768c27a4138e77b5af5cd5b3ccb45a601e0aed9e
y = 0xa51df9376d96cd07e74e0bbaab5086fba431893ddd809945f671291c01cea853
```

Užduotys Elipsinių kreivių viešojo rakto suspaudimui.

1. Turėdami elipsinės kreivės viešojo rakto tašką **P**, suspauskite ji, naudodami šias reikšmes:

1.

```
px = 0x4fa3e3c8b85359d3f99bdea76b52dc044277185194a7f455e186d7285b985f8f  
py = 0x8b76674bded88e5e44f3bafc7f84bcff442b0dda82560e4055ebbb4f8829b1f2  
P = kreive.Point(elk, px, py)
```

2.

```
px = 0x9a7c944feb51349cd7bbfe10e12bba5320d5bc6eb46643e6a0b2f2dbe63e94e6  
py = 0x590b5b481d28168d11d1f3cf85cacb2d40bc86987fd44935c65b726546a9b011  
P = kreive.Point(elk, px, py)
```

3.

```
px = 0x604e644d4acdefdf48c8c66c3b507f21d1c1e9b784e83dfc9bb4bb900c74cd75  
py = 0x99f17f45a3e29fd1bc2a21a214f1338a40da591e4fe6bbbeb4e41200dd0df2fb  
P = kreive.Point(elk, px, py)
```

4.

```
px = 0x14ab5b94837dddd28cb349e67c436f7cae605c5edf264ad3d606a9deefc893ed  
py = 0xfb11bfa9904aba0adc8d96eeab6242475f45af0be30e9860c4a1e37d1c7ea8d0  
P = kreive.Point(elk, px, py)
```

Du viešieji raktai turi lyginę y koordinatę, o du – nelyginę.

2. Turėdami suspausto elipsinės kreivės viešojo rakto *x* koordinatę, atkurkite *y* koordinatę, naudodami šias reikšmes:

```
1. xh = "0x03a76767da98fb483d8d4ae2115ddf4e7a9ac444ea5638128b2d5b0a6064a56ec9"  
2. xh = "0x02e59dcf1751c27e66c53e6e9d4cc6985809452587386684d5eb2beebde3799f86"  
3. xh = "0x032526a25ea69294969132af8bb7ebe36dabfa281500992eabdb693e5283fce9ce"  
4. xh = "0x02b180ef501f3bc450aebf5bc68c6161564d3627aace42761f0567595b0affb58a"
```

Atkurtos *y* koordinatės:

```
1. y = 0x21c79bbe96d4d8828232b43ca64a737ed0f3805ce12794727b3850d0247d1e48  
2. y = 0xa6cd181abf04cbc388df1ac48ad1bf7178db6fab2e20d94d0bba76da550aeba9  
3. y = 0xfc52a90c65b9a4bf77b2e6ef1b69b9a84c39ad4f9b7e364f9fb8005cba88bda  
4. y = 0x2f5331d348b1471be49b9b7042a6947b0a29dd39b2de6050928b96f23b087aef
```

Difio Helmano raktų apsikeitimo protokolas naudojant elipsines kreives

(angl. *Elliptic-curve Diffie–Hellman key agreement protocol, ECDH KAP*)

Difio Helmano raktų apsikeitimo protokolas naudojant elipsines kreives (angl. trump. *ECDH KAP*) yra Difio Helmano protokolo variantas, paremtas elipsinių kreivių kriptografija, kuris pirmą kartą buvo aptartas 1987 m. Nelo Koblitzo (angl. *Neal Koblitz*) straipsnyje [Elipsinių kreivių kriptosistema](#).

Difio Helmano raktų apsikeitimas (angl. trump. *DH KAP*) – tai matematinis metodas saugiai keistis kriptografiniais raktais vykdant komunikaciją viešaisiais kanalais. Be to, tai vienas pirmųjų [viešojo raktų protokolu](#), kurį sugalvojo Ralfas Merkle (angl. *Ralph Merkle*) ir pavadino Vitfildo Difio (angl. *Whitfield Diffie*) ir Martino Helmano (angl. *Martin E. Hellman*) vardu. DH yra vienas pirmųjų praktinių viešojo raktų apsikeitimo pavyzdžių kriptografijos srityje. 1976 m. paskelbtame [Difio ir Helmano darbe](#) anksčiausiai iš viešai žinomų darbų pasiūlyta privataus raktų ir atitinkamo viešojo raktų idėja.

Aldona ir Bronius pasirinkę slaptus atsitiktinius parametrus $u \leftarrow \text{randi}(\mathbf{Z}_{n-1})$, $v \leftarrow \text{randi}(\mathbf{Z}_{n-1})$, apskaičiuoja viešus sesijos parametrus $T_A = u * G$, $T_B = v * G$, kuriuos siunčia per tinklą (žr. 3 pav.) vienas kitam.

3 pav. Aldona ir Bronius apsikeičia viešais sesijos parametrais

Aldona

```
>>> u = secrets.randbelow(elk.field.n)
>>> print("u=", u)
u = 110873919302759283141049761916709921998472053580178623228412006843175806786391
>>> TA = u*elk.g
>>> print("TAx =", TA.x, "\nTAY =", TA.y)
TAx = 5871753921400140139537198421335694715224243431185168180469747044315343767246
TAY = 82165078527333928010694547908301063406327496465862122065297613779131932968046
```

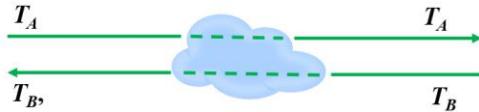
Bronius

```
>>> v = secrets.randbelow(elk.field.n)
>>> print("v=", v)
v = 59247584143190402444077818655269117512341892588350512299776147230983284869762
>>> TB = v * elk.g
>>> print("TBx =", TB.x, "\nTBy =", TB.y)
TBx = 80602929136319924628486566156834983188755235077480680986644575044257903816585
TBy = 27482876574121140774861798572053224228774227825893977821930700925277522967579
```

Aldona ir Bronius gavę vienas kito viešus sesijos parametrus apskaičiuoja bendrą slaptą simetrinį raktą K apskaičiuodami $K_{AB} = u * T_B$ ir $K_{BA} = v * T_A \bmod p$, platesni skaičiavimai pateikiami 4 pav.

Pasirinkti atsitiktinių slaptų parametrų

$u \leftarrow \text{randi}(Z_{n-1})$
ir apskaičiuoti viešą sesijos parametrum $T_A = u * G$.

Pasirinkti atsitiktinių slaptų parametrų

$v \leftarrow \text{randi}(Z_{n-1})$
ir apskaičiuoti viešą sesijos parametrum $T_B = v * G$.

Apskaičiuoti bendrą slaptą simetrinį raktą:

$$K_{AB} = u * T_B = u * (v * G) = uvG$$

Apskaičiuoti bendrą slaptą simetrinį raktą:

$$K_{BA} = v * T_A = v * (u * G) = vuG$$

$$K_{AB} = K = K_{BA}$$

4 pav. Aldona ir Bronius apskaičiuoja bendrą slaptą simetrinį raktą

Aldona apskaičiuoja bendrą slaptą simetrinį raktą

```
>>> KAB = u * TB
>>> print("KABx =", KAB.x, "\nKABy =", KAB.y)
KABx = 32042297571913042944563744987977347183080898290990697337327129467660205056909
KABy = 59563289487732931114582412334588157263953881808960901675693794831704466785223

>>> print("KABx =", hex(KAB.x), "\nKABy =", hex(KAB.y))
KABx = 0x46d74c385be51f1e806f39b3178e648515a37f84ff24663ec90089092c8638d
KABy = 0x83afa08d3b120cb8b1b77702baf6dfd4a2e30bfc80f4f08dbdc245d91f8a03c7
```

Bronius apskaičiuoja bendrą slaptą simetrinį raktą

```
>>> KBA = v * TA
>>> print("KBAx =", KBA.x, "\nKBAY =", KBA.y)
KBAX = 32042297571913042944563744987977347183080898290990697337327129467660205056909
KBAY = 59563289487732931114582412334588157263953881808960901675693794831704466785223

>>> print("KBAX =", hex(KBA.x), "\nKBAY =", hex(KBA.y))
KBAX = 0x46d74c385be51f1e806f39b3178e648515a37f84ff24663ec90089092c8638d
KBAY = 0x83afa08d3b120cb8b1b77702baf6dfd4a2e30bfc80f4f08dbdc245d91f8a03c7
```

$$K_{AB} = K = K_{BA}$$

```
KABx = 32042297571913042944563744987977347183080898290990697337327129467660205056909 = KBAX
KABy = 59563289487732931114582412334588157263953881808960901675693794831704466785223 = KBAY
Arba šešioliktaine forma:
KBAX = 0x46d74c385be51f1e806f39b3178e648515a37f84ff24663ec90089092c8638d = KBAX
KBAY = 0x83afa08d3b120cb8b1b77702baf6dfd4a2e30bfc80f4f08dbdc245d91f8a03c7 = KBAY
```

P.S

Kadangi buvote už Bronių ir Aldoną, kad patikrintumėte, ar teisingai apskaičiavote bendrą slaptą simetrinį raktą, įsitirkinkite, ar galioja lygybė $K_{AB} = K = K_{BA}$:

```
>>> KAB == KBA
True
```

Elipsinių kreivių elektroninio parašo algoritmas

Elipsinių kreivių elektroninio parašo algoritmas (angl. *Elliptic Curve Digital Signature Algorithm, ECDSA*) pirmą kartą buvo aptartas 1992 m. Ronaldo Rivesto (angl. *Ronal Rivest*) ir kt. straipsnyje [Atsakymai į NIST pasiūlymą](#). ECDSA yra elipsinių kreivių pagrindu sukurtas skaitmeninio parašo algoritmas, kuris yra alternatyva klasikiniams skaitmeninio parašo algoritmu (angl. *Digital Signature Algorithm, DSA*). ECDSA užtikrina tokį patį saugumą tik su mažesniais raktų dydžiais.

Raktų ir parašų dydžiai

Kaip ir kitose elipsinių kreivių sistemose, privatusis raktas ECDSA algoritme paprastai yra apie du kartus didesnis už reikiama saugumo lygi, bitais. Pavyzdžiu, 80 bitų saugumo lygiui reikia 160 bitų ilgio privataus rakto.

Parašo dydis tiek DSA, tiek ECDSA atveju yra maždaug **4t bitai**, kai t yra eksponentė iš formulės 2^t . Tai reiškia, kad esant **80 bitų saugumo lygiui**, parašo dydis bus apie **320 bitų**.

Elipsinių kreivių palyginimas su RSA (plačiausiai naudojama kriptosistema).

RSA algoritme saugumo lygis priklauso nuo didelių pirminių skaičių p ir q daugybos sudėtingumo. Siekiant to paties saugumo lygio, RSA reikalauja daug ilgesnių raktų nei ECC. Pavyzdžiu, 80 bitų saugumo lygiui reikia apie 1024 bitų ilgio RSA rakto, tuo tarpu ECC pakanka 160 bitų privataus rakto.

1 lentelė. [Elipsinių kreivių ir RSA](#) saugumo palyginimas

Saugumas bitais	Elipsinių kreivių rakto ilgis bitais	RSA rakto ilgis bitais
80	160-223	1024
112	224-255	2048
128	256-383	3072
192	384-511	7680
256	512+	15360

Toliau naudosime subjektui **Aldona raktų porą**.

Funkcija, supaprastinanti *sha256* funkcijos naudojimą iš *hashlib* bibliotekos:

```
>>> def sha256(pranesimas):return int(santrauka.sha256(pranesimas.encode()).hexdigest(), 16)
# Po funkcijos įvedimo vieną kartą paspauskite enter
```

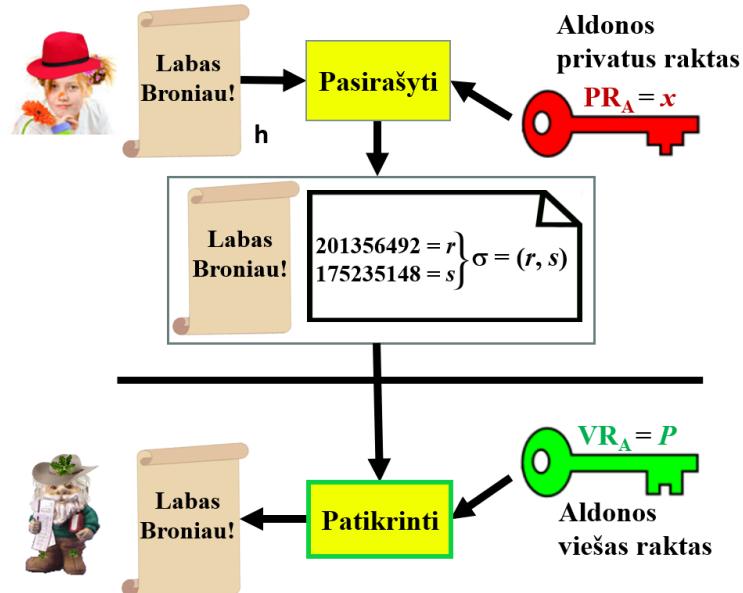
Aldonos pranešimas t :

```
>>> t = "Labas Broniau!"
>>> print("t =", t)
t = Labas Broniau
```

Supaprastinta parašo formavimo ir tikrinimo schema pateikiama 5 pav.

Pasirašyti(PR_A, h) = σ = (r, s)

V = Patikrinti(VR_A, h, σ), P ∈ {True, False} ≡ {1, 0}

5 pav. Parašo formavimo ir jo patikrinimo schema

Aldona formuoja parašą \mathbf{t} pranešimui t su savo privačiuoju raktu (PR_A) x :

1. Sugeneruokite atsitiktinį skaičių k ir patikrinkite ar tenkinama sąlyga $1 \leq k \leq n-1$:

```
>>> k = secrets.randrange(elk.field.n)
>>> print("k =", k)
k = 82665172759424501121272913784924368940761170004490781985735659504088829941611
>>> 1 < k < elk.field.n-1
True
```

2. Apskaičiuokite $kG = (x_1, y_1)$ ir pirmają parašo komponentę $r = x_1 \bmod n$ (jei $r = 0$, e. parašas formuojamas iš naujo):

```
>>> kG = k * elk.g
>>> print("kGx1 =", kG.x, "\nkGy1 =", kG.y)
kGx1 = 77755821034407097748113048338853386176238942289921860450924367662103140337209
kGy1 = 9177987974457797989932746673629516155725148879199495499405545521119859212312
>>> r = kG.x % elk.field.n
>>> r != 0
True
>>> print("r =", r)
r = 77755821034407097748113048338853386176238942289921860450924367662103140337209
```

3. Apskaičiuokite $k^{-1} \bmod n$:

```
>>> km1=pow(k, -1, elk.field.n)
>>> print("km1 =", km1)
km1 = 59935706277951001975725658879033124740293998175052522035210495277595061366802
```

4. Apskaičiuokite pranešimo t santrauką $h = H(t)$:

```
>>> h = sha256(t)
>>> print("h =", h)
h = 33428293288344138697462033928697126385497612430434714066603703596314523426753
```

5. Apskaičiuokite antrają parašo komponentę $s = k^{-1} (h(t) + xr) \bmod n$ (jei $s = 0$, e. parašas formuojamas iš naujo):

```
>>> s = (km1 * (h + x * r)) % elk.field.n
>>> s != 0
True
>>> print("s =", s)
s = 15869460200290835871215440066977260289889499864312528191636267330399931563038
```

6. Parašas $\sigma = (r,s)$ santraukai h yra

Pasirašyti(x, h) = σ = (r,s) =

```
>>> print("r =", r, "\ns =", s)
r = 77755821034407097748113048338853386176238942289921860450924367662103140337209
s = 15869460200290835871215440066977260289889499864312528191636267330399931563038
```

7. **Aldona** siunčia **Broniui** parašą σ , pranešimą t .

Bronius tikrina parašą σ pranešimui t . Parašas $\sigma = (r,s)$ pranešimui t yra patikrinamas naudojant **Aldonos** viešą raktą (**VR_A**) P :

1. Patikrinkite ar r ir s yra iš intervalo $[1, n - 1]$ (jei ne parašas atmetamas kaip suklastotas):

```
>>> 1 <= r <= elk.field.n-1
True
>>> 1 <= s <= elk.field.n-1
True
```

2. Apskaičiuokite pranešimo t santrauką $h' = H(t)$:

```
>>> h = sha256(t)
>>> print("h =", h)
h = 33428293288344138697462033928697126385497612430434714066603703596314523426753
```

3. Apskaičiuokite $w = s^{-1} \bmod n$:

```
>>> w = pow(s, -1, elk.field.n)
>>> print("w =", w)
w = 7968718913370168364402917118723950129685060789835578716767531930792966886255
```

4. Apskaičiuokite $u_1 = h(t)w \bmod n$ ir $u_2 = rw \bmod n$:

```
>>> u1 = (h * w) % elk.field.n
>>> u2 = (r * w) % elk.field.n
>>> print("u1 =", u1, "\nu2 =", u2)
u1 = 68922649492753533842657613176568179148800927095020055805337197105217472111164
u2 = 1727151086173481804280018110398038025793770392831535013991778461712547095550
```

5. Apskaičiuokite $X = u_1 G + u_2 P = (x_2, y_2)$ ir patikrinkite ar galioja lygybė $y^2 = x^3 + ax + b \bmod p$. (jei $X = O$, t. y. X yra be galio nutolęs taškas, tai e. parašas – suklastotas. Jei $X \neq O$, apskaičiuojamas $v = x_2 \bmod n$):

```
>>> X = u1 * elk.g + u2 * P
>>> print("x2 =", X.x, "\ny2 =", X.y)
x2 = 77755821034407097748113048338853386176238942289921860450924367662103140337209
y2 = 9177987974457797989932746673629516155725148879199495499405545521119859212312

>>> y_2 = (X.y ** 2) % elk.field.p
```

```

>>> x3_ax_b = (X.x ** 3 + elk.a * X.x + elk.b) % elk.field.p
>>> y_2 == x3_ax_b
True

>>> v = X.x % elk.field.n
>>> print("v =", v)
v = 77755821034407097748113048338853386176238942289921860450924367662103140337209

```

6. E. parašas yra tikras tada ir tik tada, kai $v = r$:

```

>>> v == r
True ← jeigu True parašas tikras

```

$$\text{Patikrinti}(P, \mathfrak{s}, h') = P \in \{\text{True}, \text{False}\} \equiv \{1, 0\}.$$

Tikrintojas **Bronius** priima parašą, jeigu tenkinamos visos aukščiau pateiktos sąlygos, kitais atvejais parašą atmesta.

Užduotys Elipsinių kreivių elektroniniam parašui.

Toliau naudosime subjektui **Aldona raktų porą**.

1. Turėdami privatų raktą (**PR**) **x**, atsitikinį skaičių **k**, pranešimą **t**, nustatykite, kuriam iš pokalbio metu tarp **Aldonos** ir **Broniaus** toliau pateiktų parašų **g = (r,s)** formavimui buvo panaudotos šios reikšmės:

1.

```
x = 33953540423950371704130285430864039863422418579180226614606623200805197260052  
k = 21211757121082457787070143392858698779500585813860734261654303073018334206534  
t = "Labas Broniau!"
```

2.

```
x = 62250192413124510752340116921396166964594834544470766642767592597419926858748  
k = 103362166037498859475146270258536529587612490403856080069080535408473303922521  
t = "Labas Aldona!"
```

3.

```
x = 101298727404956896140883411101971900898630369338194700342362607834155193235526  
k = 8243400815877672004804968075732845574401839326778748204390009426196923455131  
t = "Kada galėtume susitikti."
```

4.

```
x = 21076686805585881166266837391423383864559066248813324390243722529259259027296  
k = 16949635668023203101236154580486444654867575314163373126574012838842445448440  
t = "Susitikime vakare."
```

Parašai **g = (r,s)**:

1.

```
r = 98442212201168052464478382939766462515589252138347723522710113263656785526253  
s = 10667546789459580063511652506924703917805643915288826419812737074403871596141
```

2.

```
r = 60334701392979724145293313696837428673542293848685641381645720552555642882342  
s = 10667546789459580063511652506924703917805643915288826419812737074403871596141
```

3.

```
r = 72721651975537395288264263303944798590730157030887006561190551071562773005754  
s = 50900533881807827414814168104051237213514499931420412816340463341468057993033
```

4.

```
r = 73990469786357629513164523997549398102457091779356893550154620059414388326963  
s = 75281744911390184984221936067024504430338534684363894433161810339252852278769
```

5.

```
r = 98442212201168052464478382939766462515589252138347723522710113263656785526253  
s = 50900533881807827414814168104051237213514499931420412816340463341468057993033
```

6.

```
r = 60334701392979724145293313696837428673542293848685641381645720552555642882342  
s = 68993205909865611322748288775308941797376917208485899172559266537525606451411
```

7.

```
r = 72721651975537395288264263303944798590730157030887006561190551071562773005754  
s = 68993205909865611322748288775308941797376917208485899172559266537525606451411
```

8.

```
r = 73990469786357629513164523997549398102457091779356893550154620059414388326963  
s = 75281744911390184984221936067024504430338534684363894433161810339252852278769
```

2. Turėdami viešą raktą (**VR**) **P**, pranešimą **t**, parašą **σ = (r,s)**, nustatykite, kuriems **Aldonos** ir **Broniaus** pranešimams suformuoti parašai yra galiojantys, panaudojant šias reikšmes:

1.

```
px = 115542693079559822832044096598500025655994387023642614271340965263716796459169
py = 21228222870490239021308822103562151912118232295065507614494412283164466783346
P = kreive.Point(elk, px, py)
t = "Šalia seno ąžuolo."
r = 87948526624921657069505684930169973893352986035177719161754853262584303410557
s = 573144322537528293875101957038985952803590465238186358935379063211430223203199
```

2.

```
px = 61316830800243437027889692285779841125419020791448778321744396036118117620536
py = 99847800506251258886830725231369680826654931794955050029027145260630395093618
P = kreive.Point(elk, px, py)
t = "Šalia didelio kelmo."
r = 59694163440193410713006553530097945916072894879009578810372946375794526793993
s = 2768465636999833752580296867770269987700518505871597999830064930720222973409
```

3.

```
px = 18672042726499403872292118948464041625712058291338272988633609295820744395125
py = 32047854161956381361555890512909034979441370052620175343835043520682646084902
P = kreive.Point(elk, px, py)
t = "Iki greito."
r = 106551258383783590879379856650915420894087639883558844906778695031044525785735
s = 106483267458862694725267867545266964959623870581276421885145377225480376529658
```

4.

```
px = 40450584165305174439883444465740324173756227827976504323893395528067042202446
py = 41004625358599109886813424946675233841013840900354280536712283303071563213203
P = kreive.Point(elk, px, py)
t = "Iki pasimatymo."
r = 113655098800224831507701417363809798142881788147751429845922836631785724516399
s = 72502041194823325397339410598393767645041584661300104895747813073039526029724
```

Tik du parašai **σ = (r,s)** galioja.

3. Turėdami viešą raktą (**VR**) **P** ir parašą $\sigma = (r,s)$, nustatykite, kuriems **Aldonos** ir **Broniaus** pranešimams t buvo suformuotas parašas, panaudojant pateiktas reikšmes:

1.

```
px = 40450584165305174439883444465740324173756227827976504323893395528067042202446
py = 41004625358599109886813424946675233841013840900354280536712283303071563213203
P = kreive.Point(elk, px, py)
r = 66150586982165713844094658100013425958446156880262390299613109427504652060172
s = 49300567341085075449096676023700387451725824974855234317394859706519230426093
```

2.

```
px = 18672042726499403872292118948464041625712058291338272988633609295820744395125
py = 32047854161956381361555890512909034979441370052620175343835043520682646084902
P = kreive.Point(elk, px, py)
r = 90883113098721183787270231874178240167477118056311160800532864565001248024795
s = 37041248185411831820636440813538985514507235842145535237887070075773705411574
```

3.

```
px = 61316830800243437027889692285779841125419020791448778321744396036118117620536
py = 99847800506251258886830725231369680826654931794955050029027145260630395093618
P = kreive.Point(elk, px, py)
r = 75650549904985110955262282860290120955451785344100212159191916401538343646232
s = 4882371148528923548863417092801904652915057502889340925713868998043906148479
```

4.

```
px = 115542693079559822832044096598500025655994387023642614271340965263716796459169
py = 21228222870490239021308822103562151912118232295065507614494412283164466783346
P = kreive.Point(elk, px, py)
r = 7951798704972095828763829445961495208854710799131617827170627780324091719277
s = 36403805725235902238467565097140625544997019862435997734689037402506632825599
```

Pranešimai t :

1. t_1 = "Kelintą valandą vakare.";
2. t_2 = "19 valandą.";

3. t_3 = "Kurioje vietoje.";
4. t_4 = "Jaukioje parko kavinėje.".

Simetrinis šifravimas ir iššifravimas naudojant Difio Helmano autentikuotą raktų apsikeitimo protokolą su Elipsinėmis kreivėmis ir AES-GCM

Šiame skyriuje aprašoma, kaip naudoti autentikuotą Difio-Helmano raktų apsikeitimo protokolą (angl. trump. *ADH KAP*), kad būtų sugeneruotas bendras slaptas raktas, skirtas AES-GCM šifravimui. Naudojant ADH KAP, šalys apsikeičia viešaisiais parametrais, apskaičiuoja bendrą simetrinį raktą ir ji naudoja Vernamo šifravimui, užtikrinant saugų žinučių užšifravimą ir iššifravimą.

Autentikuotas Difio Helmano raktų apsikeitimo protokolas su ECDSA parašais

(angl. *Authenticated Elliptic-curve Diffie–Hellman key agreement protocol, AECDH KAP*)

Autentikuotas Difio-Helmano raktų apsikeitimas (angl. *Authenticated Diffie–Hellman Key Agreement Protocol, ADH KAP*) – tai matematinis metodas, leidžiantis dviem ar daugiau šalių saugiai susitarti dėl bendro kriptografinio rakto, net ir vykdant komunikaciją per nesaugius viešuosius kanalus. Šis protokolas yra patobulinta Difio-Helmano raktų apsikeitimo protokolo versija, kuri įtraukia autentifikaciją, kad būtų užkirstas kelias atakoms, tokiomis kaip *Žmogaus viduryje ataka* (angl. *Man-in-the-Middle Attack*). Autentifikacija užtikrina, kad abi šalys tikrai komunikuoja viena su kita, o ne su priešu, naudodamos skaitmeninius parašus ar kitus patikimumo mechanizmus.

Originalus Difio-Helmano protokolas buvo [pasiūlytas 1976 m.](#) ir leido saugiai keistis raktais, tačiau neturėjo autentifikacijos, todėl buvo pažeidžiamas atakoms. 1992 m. Vitfildas Difis ir kt. pasiūlė [Station-to-Station](#) (angl. trump. STS) protokolą – pirmajį autentikuotą raktų apsikeitimo metodą, kuris išsprendė šią problemą. Šis protokolas tapo pagrindu daugeliui šiuolaikinių saugių komunikacijų sistemų, tokių kaip IPsec, [RSA pagrįstas TLS/SSL](#), [Elipsinėmis kreivėmis pagrįstas ECMQV protokolas](#) ir kt.

Aldona ir **Bronius** kartu su elipsinės kreivės parametrais iš anksto turi žinoti vienas kito ECC viešą raktą. **Aldonos (x_A ir P_A)** ir **Broniaus (x_B ir P_B)** ECC raktų poros:

```
>>> xA = 7089109531409553993773237675175509484246167646645625703786306430810854799968
>>> pxA = 69188462677378540722469373727547282553029684707280405168583236232939269610684
>>> pyA = 70010884893609684474922254675347437118781839631491486929441736933881440343679
>>> PA = kreive.Point(elk, pxA, pyA)

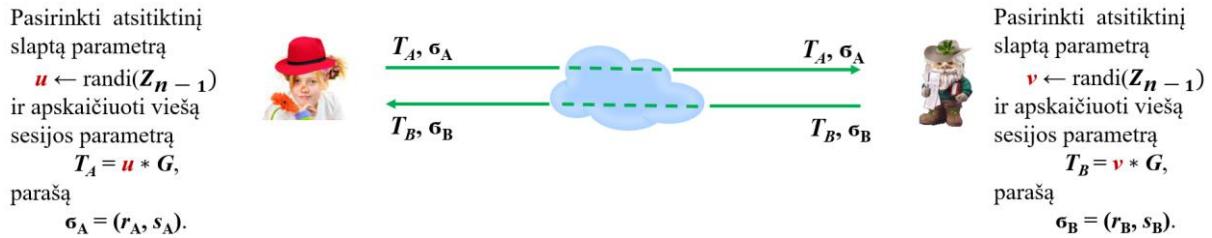
>>> xB = 5343167076616179132856508070095305280455671532955800194522944182613112055950
>>> pxB = 101420005963710390919450344978684598693346911361452098437102584203374475353886
>>> pyB = 606236652113001661418136718788022118260252995504174488325106036574818460743
>>> PB = kreive.Point(elk, pxB, pyB)
```

Funkcija, supaprastinanti *sha256* funkcijos naudojimą iš *hashlib* bibliotekos:

```
>>> def sha256(pranesimas):return int(santrauka.sha256(pranesimas.encode()).hexdigest(), 16)
# Po funkcijos įvedimo vieną kartą paspauskite enter
```

Bendro slapto simetrinio rako apskaičiavimas

Aldona ir **Bronius** pasirinkę slaptus atsitiktinius parametrus u , v , apskaičiuoja viešus sesijos parametrus $T_A = g^u \text{ mod } p$, $T_B = g^v \text{ mod } p$, kuriems suformuoja parašus $\sigma_A = (r_A, s_A)$ ir $\sigma_B = (r_B, s_B)$ ir vienas kitam išsiunčia viešus sesijos parametrus kartu su parašais per tinklą, kaip vaizduojama 6 pav.

6 pav. Aldona ir Bronius apsikeičia viešais sesijos parametrais ir parašais

Aldona

```
>>> u = secrets.randbelow(elk.field.n)
>>> print("u =", u)
u = 6701093556593763152017687961923397606632016884482167534879365908123971187700
>>> TA = u * elk.g
>>> print("TAx =", TA.x, "\nTAY =", TA.y)
TAx = 49368944904280402688519412730786139167150269052610524661589295448338945213091
TAY = 9296274172780922716259030330442041377619598184090734210726298192310623714214
```

Bronius

```
>>> v = secrets.randbelow(elk.field.n)
>>> print("v =", v)
v = 53904538474129125776310327915718345606668085273837472612533047417204003761381
>>> TB = v * elk.g
>>> print("TBx =", TB.x, "\nTBy =", TB.y)
TBx = 17393253845469536218770873392800522821428717858565058972897209647031598580947
TBy = 54200035079596416301913865445777252516851734492872136869541263770084096121367
```

Aldona ir **Bronius** formuoja parašus σ_A ir σ_B viešiems sesijos parametrams T_A ir T_B su savo privačiais raktais x_A ir x_B :

1. Sugeneruokite atsitiktinius skaičius k_A ir k_B ir patikrinkite ar tenkinama sąlyga $1 \leq k_A, k_B \leq n-1$:

```
>>> kA = secrets.randbelow(elk.field.n)
>>> print("kA =", kA)
kA = 80150522175081402715690497818169343253570724065609507009066335474247906079332
>>> 1 < kA < elk.field.n-1
True

>>> kB = secrets.randbelow(elk.field.n)
>>> print("kB =", kB)
kB = 100180943578160811105956610436774738890415278668649276338581836013656816340019
>>> 1 < kB < elk.field.n-1
True
```

2. Apskaičiuokite $k_A G = (x_{A1}, y_{A1})$ ir $k_B G = (x_{B1}, y_{B1})$ ir pirmąsias parašo komponentes $r_A = x_{A1} \bmod n$ ir $r_B = x_{B1} \bmod n$ (jei $r_A = 0$ ar $r_B = 0$, e. parašas formuojamas iš naujo):

```
>>> kAG = kA * elk.g
>>> print("kAGx1 =", kAG.x, "\nkAGy1 =", kAG.y)
kAGx1 = 53375476745240923659936986548266792934230822635792296919258373118338878021999
kAGy1 = 9638824365163477642205449122112036082075319826763156236394804509076446620032

>>> kBxG = kB * elk.g
>>> print("kBxGx1 =", kBxG.x, "\nkBxGy1 =", kBxG.y)
kBxGx1 = 43000885607099715479025555070301515215858842507354250082582254130133177913614
kBxGy1 = 100838061317515525205340385297189192938598269393883150786673501990786506997764

>>> rA = kAG.x % elk.field.n
>>> rA != 0
True
>>> print("rA =", rA)
rA = 53375476745240923659936986548266792934230822635792296919258373118338878021999

>>> rB = kBxG.x % elk.field.n
>>> rB != 0
True
>>> print("rB =", rB)
rB = 43000885607099715479025555070301515215858842507354250082582254130133177913614
```

3. Apskaičiuokite $k_A^{-1} \bmod n$ ir $k_B^{-1} \bmod n$:

```
>>> kAm1 = pow(kA, -1, elk.field.n)
>>> print("kAm1 =", kAm1)
kAm1 = 71526464572027115992937422546342884307725973552134382284552252668505303896513

>>> kBm1 = pow(kB, -1, elk.field.n)
>>> print("kBm1 =", kBm1)
kBm1 = 106722255999046400830317853550158621978433462896027507287785744013231791507740
```

4. Apskaičiuokite viešų sesijos parametru T_A ir T_B santraukas $\mathbf{h}_A = \mathbf{H}(T_A)$ ir $\mathbf{h}_B = \mathbf{H}(T_B)$:

```
>>> hA = sha256(str(TA))
>>> print("hA =", hA)
hA = 45897717821434455770066900821177826099840441005147926324676600897656901921620

>>> hB = sha256(str(TB))
>>> print("hB =", hB)
hB = 39525311266284255981004241486622518427913103971243789853341736836336882902612
```

5. Apskaičiuokite antrąsias parašo komponentes $s_A = k_A^{-1} (h(T_A) + x_A r_A) \bmod n$ ir $s_B = k_B^{-1} (h(T_B) + x_B r_B) \bmod n$ (jei $s_A = 0$ ar $s_B = 0$, e. parašas formuojamas iš naujo):

```
>>> sA = (kAm1 * (hA + xA * rA)) % elk.field.n
>>> sA != 0
True
```

```

>>> print("sA =", sA)
sA = 92505444051882421911199601047667226146508091237094489001874347469262593668452

>>> sB = (kBm1 * (hB + xB * rB)) % elk.field.n
>>> sB != 0
True
>>> print("sB =", sB)
sB = 79243937009549914038841460043507203476789621095239657862373835390956390788905

```

6. Parašas $\sigma_A = (r_A, s_A)$ santraukai h_A yra

Pasirašyti (x_A, h_A) = $\sigma_A = (r_A, s_A) =$

```

>>> print("rA =", rA, "\nsA =", sA)
rA = 53375476745240923659936986548266792934230822635792296919258373118338878021999
sA = 92505444051882421911199601047667226146508091237094489001874347469262593668452

```

Parašas $\sigma_B = (r_B, s_B)$ santraukai h_B yra

Pasirašyti (x_B, h_B) = $\sigma_B = (r_B, s_B) =$

```

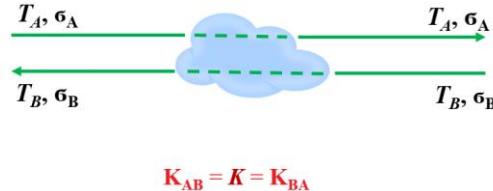
>>> print("rB =", rB, "\nsB =", sB)
rB = 43000885607099715479025555070301515215858842507354250082582254130133177913614
sB = 79243937009549914038841460043507203476789621095239657862373835390956390788905

```

7. **Aldona** siunčia **Broniui** viešą sesijos parametrą T_A ir parašą σ_A , o **Bronius** siunčia **Aldonai** viešą sesijos parametrą T_B ir parašą σ_B .

Aldona ir **Bronius** gavę vienas kito viešus sesijos parametrus T_A , T_B ir parašus σ_A , σ_B , pirmiausia patikrina ar parašai galioja, ir parašams galiojant apskaičiuoja bendrą slaptą simetrinį raktą K , apskaičiuodami $K_{AB} = u * T_B$ ir $K_{BA} = v * T_A$, platesni skaičiavimai pateikiami 7 pav.

Pasirinkti atsitiktinį slaptą parametrą
 $u \leftarrow \text{randi}(Z_{n-1})$
 ir apskaičiuoti viešą sesijos parametrą
 $T_A = u * G$,
 parašą
 $\sigma_A = (r_A, s_A)$.

Pasirinkti atsitiktinį slaptą parametrą
 $v \leftarrow \text{randi}(Z_{n-1})$
 ir apskaičiuoti viešą sesijos parametrą
 $T_B = v * G$,
 parašą
 $\sigma_B = (r_B, s_B)$.

Patikrinti ar parašas $\sigma_A = (r_A, s_A)$ galioja.
 Apskaičiuoti bendrą slaptą simetrinį raktą:
 $K_{AB} = u * T_B = u * (v * G) = uvG$

Patikrinti ar parašas $\sigma_B = (r_B, s_B)$ galioja.
 Apskaičiuoti bendrą slaptą simetrinį raktą:
 $K_{BA} = v * T_A = v * (u * G) = vuG$

7 pav. Aldona ir Bronius patikrina parašus ir apskaičiuoja bendrą slaptą simetrinį raktą

Bronius ir **Aldona** tikrina parašus σ_A ir σ_B viešiemis sesijos raktams T_A ir T_B . Parašai σ_A ir σ_B patikrinami naudojant **Aldonos** ir **Broniaus** viešajį raktą P_A ir P_B :

1. Patirkinkite ar r_A ir s_A , r_B ir s_B yra iš intervalo $[1, n - 1]$ (jei ne parašas atmetamas kaip suklastotas):

```

>>> 1 <= rA <= elk.field.n-1
True
>>> 1 <= sA <= elk.field.n-1
True
>>> 1 <= rB <= elk.field.n-1
True
>>> 1 <= sB <= elk.field.n-1
True

```

2. Apskaičiuokite viešų sesijos parametru T_A ir T_B santraukas $\mathbf{h}_A = \mathbf{H}(T_A)$ ir $\mathbf{h}_B = \mathbf{H}(T_B)$:

```
>>> hA = sha256(str(TA))
>>> print("hA =", hA)
hA = 45897717821434455770066900821177826099840441005147926324676600897656901921620

>>> hB = sha256(str(TB))
>>> print("hB =", hB)
hB = 39525311266284255981004241486622518427913103971243789853341736836336882902612
```

3. Apskaičiuokite $w_A = s_A^{-1} \pmod n$ ir $w_B = s_B^{-1} \pmod n$:

```
>>> wA = pow(sA, -1, elk.field.n)
>>> print("wA =", wA)
wA = 80716987210136891120605781910745684540460796702181466504268289453513083640355

>>> wB = pow(sB, -1, elk.field.n)
>>> print("wB =", wB)
wB = 41918494285095181198317042494959808957563323327299189445971629168658231283724
```

4. Apskaičiuokite $u_{A1} = h(t_A)w_A \pmod n$ ir $u_{A2} = r_A w_A \pmod n$ ir $u_{B1} = h(t_B)w_B \pmod n$ ir $u_{B2} = r_B w_B \pmod n$:

```
>>> uA1 = (hA * wA) % elk.field.n
>>> uA2 = (rA * wA) % elk.field.n
>>> print("uA1 =", uA1, "\nuA2 =", uA2)
uA1 = 85329190872389148662999885562940160381458750092583700910188095953373089559454
uA2 = 40259114571468227518729674868786480794425313865145203584352974517122695289178

>>> uB1 = (hB * wB) % elk.field.n
>>> uB2 = (rB * wB) % elk.field.n
>>> print("uB1 =", uB1, "\nuB2 =", uB2)
uB1 = 80893921733572551367380194159741575987119379892400821981706112930015516086668
uB2 = 38117694283336313534886754711356820401506647373840984661415430454372176352
```

5. Apskaičiuokite $X_A = u_{A1}G + u_{A2}P = (x_{A2}, y_{A2})$, $X_B = u_{B1}G + u_{B2}P = (x_{B2}, y_{B2})$ ir patikrinkite ar tenkinama lygybė $y^2 = x^3 + ax + b \pmod p$. (jei $X_A = O$ ar $X_B = O$, t. y. X_A ar X_B yra be galio nutolęs taškas, tai e. parašas – suklastotas. Jei $X_A \neq O$ ar $X_B \neq O$, apskaičiuojamas $v_A = x_{A2} \pmod n$, $v_B = x_{B2} \pmod n$):

```
>>> XA = uA1 * elk.g + uA2 * PA
>>> print("xA2 =", XA.x, "\nyA2 =", XA.y)
xA2 = 53375476745240923659936986548266792934230822635792296919258373118338878021999
yA2 = 9638824365163477642205449122112036082075319826763156236394804509076446620032

>>> XB = uB1 * elk.g + uB2 * PB
>>> print("xB2 =", XB.x, "\nyB2 =", XB.y)
xB2 = 4300088560709971547902555070301515215858842507354250082582254130133177913614
yB2 = 100838061317515525205340385297189192938598269393883150786673501990786506997764
```

```

>>> yA_2 = (XA.y ** 2) % elk.field.p
>>> xA3_axA_b = (XA.x ** 3 + elk.a * XA.x + elk.b) % elk.field.p
>>> yA_2 == xA3_axA_b
True

>>> yB_2 = (XB.y ** 2) % elk.field.p
>>> xB3_axB_b = (XB.x ** 3 + elk.a * XB.x + elk.b) % elk.field.p
>>> yB_2 == xB3_axB_b
True

>>> vA = XA.x % elk.field.n
>>> print("vA =", vA)
vA = 53375476745240923659936986548266792934230822635792296919258373118338878021999

>>> vB = XB.x % elk.field.n
>>> print("vB =", vB)
vB = 43000885607099715479025555070301515215858842507354250082582254130133177913614

```

6. E. parašas yra tikras tada ir tik tada, kai $v_A = r_A$, $v_B = r_B$:

```

>>> vA == rA
True ← jeigu True Aldonos parašas tikras

>>> vB == rB
True ← jeigu True Broniaus parašas tikras

```

$$\text{Patikrinti}(P, \sigma, h') = P \in \{\text{True}, \text{False}\} \equiv \{1, 0\}.$$

Tikrintoja **Aldona** ir tikrintojas **Bronius** priima parašą, jeigu tenkinamos visos aukščiau pateiktos sąlygos, kitais atvejais parašą atmeta.

Aldona apskaičiuoja bendrą slaptą simetrinį raktą

```

>>> KAB = u * TB
>>> print("KABx =", KAB.x, "\nKABy =", KAB.y)
KABx = 6543340074342516431158357209324561322322661990947304730890170856197088277297
KABy = 107329128405710264079035690258463770806401434513355898882494920675794215884917

>>> print("KABx =", hex(KAB.x), "\nKABy =", hex(KAB.y))
KABx = 0xe7766347f76ddda35596bcbb3c5716bbd74acf831681c2410fe92f20506f331
KABy = 0xed4a22484dc631a048e2542ae109e42ced0c5214e74b73ab81fd969a83c1d875

```

Bronius apskaičiuoja bendrą slaptą simetrinį raktą

```

>>> KBA = v * TA
>>> print("KBAs =", KBA.x, "\nKBAsy =", KBA.y)
KBAs = 6543340074342516431158357209324561322322661990947304730890170856197088277297
KBAsy = 107329128405710264079035690258463770806401434513355898882494920675794215884917

```

```
>>> print("KBAx =", hex(KBA.x), "\nKBAy =", hex(KBA.y))
KBAx = 0xe7766347f76ddda35596bcbb3c5716bbd74acf831681c2410fe92f20506f331
KBAy = 0xed4a22484dc631a048e2542ae109e42ced0c5214e74b73ab81fd969a83c1d875
```

$$\mathbf{K}_{AB} = \mathbf{K} = \mathbf{K}_{BA}$$

```
KABx = 6543340074342516431158357209324561322322661990947304730890170856197088277297 = KBAx
KABy = 107329128405710264079035690258463770806401434513355898882494920675794215884917 = KBAy
Arba šešioliktaine forma:
KBAx = 0xe7766347f76ddda35596bcbb3c5716bbd74acf831681c2410fe92f20506f331 = KBAx
KBAy = 0xed4a22484dc631a048e2542ae109e42ced0c5214e74b73ab81fd969a83c1d875 = KBAy
```

P.S

Kadangi buvote už Bronių ir Aldoną, kad patikrintumėte, ar teisingai apskaičiavote bendrą slaptą simetrinį raktą, išsitinkite, kad galioja lygybė $\mathbf{K}_{AB} = \mathbf{K} = \mathbf{K}_{BA}$:

```
>>> KAB == KBA
True
```

Simetrinis šifravimas ir iššifravimas naudojant AES-GCM

Aldona užšifruoja pranešimą *Labas Broniau!* ir siunčia šifrogramą *Ch* Broniui. Bronius gavęs šifrogramą ją iššifruoja ir perskaito pranešimą. Komunikacijos schema naudojant bendrą slaptą simetrinį raktą **k** (gali būti ECC x arba y koordinatė arba jų tam tikras derinys) pateikiama 8 pav.

8 pav. Aldonos ir Broniaus komunikacija naudojant bendrą slaptą simetrinį raktą

Toliau naudosime AES-GCM (angl. *Advanced Encryption Standard - Galois/Counter Mode*) – simetrinio rakto šifravimo algoritmas, kuris užtikrina duomenų konfidencialumą ir vientisumo patikrinimą (autentiškumą). Šis algoritmas derina AES (blokinį šifrą) su GCM režimu, kuris naudoja IV (inicijavimo vektorių), kad būtų sugeneruojami (naudojant pastovų bendrą slaptą simetrinį raktą) unikalūs šifravimo raktai kiekvienam šifruojamam duomenų blokui. Taip pat, naudojama autentifikacijos žyma (angl. *tag*), užtikrinant, kad duomenys nebuvo pakeisti ar sugadinti perduodant.

```
>>> from cryptography.hazmat.primitives.ciphers import Cipher, algorithms, modes
>>> from cryptography.hazmat.primitives.kdf.hkdf import HKDF
>>> from cryptography.hazmat.primitives import hashes
>>> import os
```

Aldona šifruoja pranešimą

```
>>> k = KAB.x.to_bytes(32, "big") #konvertuoti į big-endian formatą
>>> pranesimas = b"Labas Broniau!"

>>> simetrinis_raktas = HKDF(algorithm=hashes.SHA256(), length=32, salt=None,
info=b"encryption_key").derive(k)
>>> iv = os.urandom(16)
>>> enkriptorius = Cipher(algorithms.AES(simetrinis_raktas), modes.GCM(iv)).encryptor()
>>> sifrograma = enkriptorius.update(pranesimas) + enkriptorius.finalize()
>>> zyme = enkriptorius.tag

>>> print("Simetrinis raktas =", simetrinis_raktas.hex())
Simetrinis raktas = 953ec9c874fad129f8c865b6f48421e3896dc1f559fb3b3c36989c03728d51da
>>> print("IV =", iv.hex(), "\nŽymė =", zyme.hex(), "\nŠifrograma =", sifrograma.hex())
IV = 15322dc7d1ecaefcf4d792a778879fe
Žymė = 7ea3661a30f411e26f3ad0d82b4b5ef6
Šifrograma = 8185ea469ab9c06bade026a9d649
```

Aldona išsiunčia Broniui IV, žymę, šifrogramą.

Bronius iššifruoja šifrogramą

Bronius gavės iš Aldonos IV, žymę, šifrogramą iššifruoja ir perskaito pranešimą.

```
>>> k = KBA.x.to_bytes(32, "big") #konvertuoti į big-endian formatą
>>> simetrinis_raktas = HKDF(algorithm=hashes.SHA256(), length=32, salt=None,
info=b"encryption_key").derive(k)
>>> iv = bytes.fromhex("15322dc7d1ecaefcf4d792a778879fe")
>>> zyme = bytes.fromhex("7ea3661a30f411e26f3ad0d82b4b5ef6")
>>> sifrograma = bytes.fromhex("8185ea469ab9c06bade026a9d649")
>>> dekriptorius = Cipher(algorithms.AES(simetrinis_raktas), modes.GCM(iv,zyme)).decryptor()
>>> pranesimas = dekriptorius.update(sifrograma) + dekriptorius.finalize()
>>> print("Gautas pranesimas =", pranesimas.decode('utf-8'))
Gautas pranesimas = Labas Broniau!
```

Užduotys Autentifikuotam Difio Helmano raktų apsikeitimo protokolui naudojant elipsines kreives.

Autentifikuoto Difio Helmano raktų apsikeitimo protokolo simuliacija naudojant elipsines kreives.

Homomorfinė elipsinių kreivių savybė

Homomorfiškumas yra matematinių struktūrų savybė, leidžianti atlikti operacijas su užšifruotais duomenimis taip, kad šios operacijos atitinka tas pačias operacijas, kaip ir su neapdorotais duomenimis pvz. multiplikatyvus homomorfiškumas $2 \cdot 3$ užšifravus c_1 ir $c_2 \rightarrow c_{12} = c_1 \cdot c_2 \rightarrow c_{12}$ iššifravus = 6 (*ElGamalio* ir kt. šifrai); adityvus homomorfiškumas $1 + 2$ užšifravus c_1 ir $c_2 \rightarrow c_{12} = c_1 + c_2 \rightarrow c_{12}$ iššifravus = 3 (*Pailer* ir kt. šifrai), $2 + 3$ užšifravus c_1 ir $c_2 \rightarrow c_{12} = c_1 + c_2 \rightarrow c_{12}$ iššifravus = 5 (Elipsinės kreivės ir kt. šifrai). Kitaip tariant, jei turime dvi struktūras (pvz., grupes, žiedus), homomorfiškumas leidžia perkelti operacijas iš vienos struktūros į kitą, išlaikant jų prasmę.

Elipsinės kreivės, pasižymi adityviai homomorfine savybe, kuri leidžia atlikti operacijas su užšifruotais duomenimis taip, kad iššifravus rezultatą gaunamas teisingas atsakymas, tarsi skaičiavimai būtų atlikti tiesiogiai su pradiniais, nešifruotais duomenimis. Naudojantis Elipsinių kreivių adityviu homomorfiškumu, sumą $1 + 2 + \dots + n$ galima įgyvendinti sudedant užšifruotų skaičių šifrogramas, o iššifravus rezultatą gaunama teisinga suma pvz. $2 + 3$ užšifravus gaunama c_1 ir $c_2 \rightarrow c_1 + c_2 = c_{12}$ ir yra c_{12} , o iššifravus = 5.

Supaprastintas elipsinių kreivių homomorfiškumo pavyzdys su imituojamais atskleistais, ankščiau paslėptais duomenimis $2G + 3G = 5G$:

```
>>> C1 = 3 * elk.g
>>> print("C1x =", C1.x, "\nC1y =", C1.y)
C1x = 42877656971275811310262564894490210024759287182177196162425349131675946712428
C1y = 61154801112014214504178281461992570017247172004704277041681093927569603776562
>>> C2 = 2 * elk.g
>>> print("C2x =", C2.x, "\nC2y =", C2.y)
C2x = 56515219790691171413109057904011688695424810155802929973526481321309856242040
C2y = 3377031843712258259223711451491452598088675519751548567112458094635497583569

>>> C12_ = 5 * elk.g
>>> print("C12_x =", C12_.x, "\nC12_y =", C12_.y)
C12_x = 36794669340896883012101473439538929759152396476648692591795318194054580155373
C12_y = 101659946828913883886577915207667153874746613498030835602133042203824767462820

>>> C12 = C1 + C2
>>> print("C12x =", C12.x, "\nC12y =", C12.y)
C12x = 36794669340896883012101473439538929759152396476648692591795318194054580155373
C12y = 101659946828913883886577915207667153874746613498030835602133042203824767462820

>>> C12 == C12_
True
```

Homomorfinis šifravimo principas naudojamas elektroniniame balsavime, duomenų debesijos privačiuose skaičiavimuose, finansinėse operacijose ir auditui, medicininiuose tyrimuose su jautriais duomenimis.

Užduotys Elipsinių kreivių homomorfiškumui.

1. Turėdami atskleistas vertes, kurios buvo panaudotos skaičiuojant c_1, \dots, c_n , remdamiesi elipsinių kreivių homomorfišumo savybe patikrinkite ar gautas taškas c_{1n} yra teisingas, panaudojant pateiktas reikšmes:

1.

```
C1 = 5 * elk.g
C2 = 4 * elk.g
C3 = 6 * elk.g
C4 = 3 * elk.g

C14_x = 52521004185641536627266600536804816931535329133355539962020980193802383057860
C14_y = 3365321999886721389269937144276711091585627196865605815969312301872807444947
C14_ = kreive.Point(elk, C14_x, C14_y)
```

2.

```
C1 = 3 * elk.g
C2 = 5 * elk.g
C3 = 8 * elk.g

C13_x = 53672045248057889115442990650974246956111433509949227817154447498898850675822
C13_y = 76677617734363509249014819591226621404800471122547084603525198673829417472272
C13_ = kreive.Point(elk, C13_x, C13_y)
```

3.

```
C1 = 2 * elk.g
C2 = 8 * elk.g

C12_x = 87234789301642693144486766090678679091825510750069565881544368855433960913659
C12_y = 59038222781331804730655586979424152005347398009156520588895537607402836388972
C12_ = kreive.Point(elk, C12_x, C12_y)
```

4.

```
C1 = 4 * elk.g
C2 = 9 * elk.g
C3 = 3 * elk.g
C4 = 5 * elk.g
C5 = 6 * elk.g

C15_x = 10996817095899575975110368952089336627309091827718965577886619301753116984273
C15_y = 87138123795074617301069513522272906607722001569685208370948248014780168695407
C15_ = kreive.Point(elk, C15_x, C15_y)
```

Tik du c_{1n} taškai apskaičiuoti teisingai.

Pedersono įsipareigojimas naudojant elipsines kreives

Siekiant tiksliau aptarti pedersono įsipareigojimus pasiremsime *MimbleWimble* konfidentialių ir patikrintinų operacijų sistemos [dokumentaciją](#).

Įsipareigojimas

Įsipareigojimo schema (angl. *commitment scheme*) yra kriptografinis primitivas, leidžiantis įsipareigoti pasirinktai vertei, išlaikant ją paslaptyje nuo kitų, su galimybe vėliau atskleisti įsipareigotą vertę.

Savybės:

- φ slaptumas (angl. *hiding*) – niekas, išskyrus įsipareigojusį, negali matyti ar nustatyti tikrosios įsipareigotos vertės;
- φ pririšimas (angl. *binding*) – įsipareigojantysis negali pakeisti vertės po to, kai įsipareigojimas yra paskelbtas.

ECC galima naudoti įsipareigojimui sukurti. Tarkime, norime įsipareigoti vertei 8

$$\text{įsipareigoti} (8) \rightarrow 8 * G.$$

Visiems kitiems mūsų įsipareigojimas $8 * G$ atrodo kaip atsitiktinis taškas, ir mes jį paskelbiame. Po kurio laiko atskleidžiame savo vertę 8.

Dabar bet kuris stebėtojas gali padauginti mūsų paskelbtą reikšmę 8 iš viešo taško G ir patikrinti, ar rezultatas yra lygus anksčiau paskelbtam įsipareigojimui.

$$\text{patikrinti} (8, \text{įsipareigojimas}) == 8 * G ? \Rightarrow \text{True/False}$$

Tačiau yra didelė problema, jei vertė yra iš mažo intervalo, kas dažniausiai ir būna, dėl to bet kas gali lengvai sužinoti, kokiai vertei įsipareigojome, net jei jos neatskleidžiame. Tiesiog išbandydamis skirtinges reikšmes (angl. *brute-force* metodą), randant tą vienintelę reikšmę, kuri, padauginta iš G , sutampa su pradiniu įsipareigojimu.

Tarkime, statome už tai, kiek įvarčių komanda įmuš iki metų pabaigos. Mūsų spėjimas yra 23, ir mes įsipareigojame tam paskelbdami įsipareigojimą $23 * G$. Problema ta, kad bet kas gali lengvai atskleisti mūsų spėjimą tiesiog bandydamas įsipareigoti reikšmėms 1, 2, 3, 4 ir t. t., kol ras rezultatą, kuris sutampa su mūsų įsipareigojimu. Šiuo atveju vertė būtų atskleista jau po 23 paprastų žingsnių.

Koks galėtų būti sprendimas?

Maskavimas

Ši problema išsprendžiama naudojant maskavimo reikšmę r (paprastai panašaus dydžio, kaip ir privatus raktas). Ši reikšmė naudojama tam, kad tikroji vertė būtų užmaskuota ir jos nebūtų galima atspėti ar atskleisti.

Galėtume pabandyti įsipareigoti naudodami $(8 + r) * G$ ir tada atskleisti 8 bei r .

Tačiau tai sulaužo pririšimo (angl. *binding*) savybę, nes vietoje vertės 8 ir užmaskavimo veiksnio r galėtume atskleisti, pavyzdžiui, 7 ir $r + 1$, 6 ir $r + 2$ arba bet kokią kitą reikšmių kombinaciją.

Todėl reikalingas kitoks r įtraukimo metodas.

Pedersono įsipareigojimas

Pederseno įsipareigojimas elipsinių kreivių pagrindu leidžia paslėpti vertę taip, kad ją būtų galima veliau atskleisti, tačiau iki tol niekas negali jos sužinoti ar pakeisti.

Pedersono įsipareigojimas apskaičiuojamas taip:

$$\mathbf{C} = \mathbf{r}G + \mathbf{v}H$$

kuriame:

- φ G ir H – viešai žinomi skirtinių elipsinės kreivės generatoriai;
- φ \mathbf{r} – atsitiktinis maskavimo veiksnys, užtikrinantis slaptumą;
- φ \mathbf{v} – įsipareigojama vertė;
- φ \mathbf{C} – įsipareigojimo taškas elipsinėje kreivėje.

Savybės:

- φ tobulas slaptumas – be \mathbf{r} neįmanoma nustatyti \mathbf{v} ;
- φ saistymas – neįmanoma pakeisti \mathbf{r} ar \mathbf{v} be didelių skaičiavimo išteklių (diskretinio logaritmo problema);
- φ homomorfiškumas – dviejų įsipareigojimų (jų gali būti ir daugiau) suma sukuria naują įsipareigojimą jų sumai:
$$\mathbf{C}_1 + \mathbf{C}_2 = (\mathbf{r}_1G + \mathbf{v}_1H) + (\mathbf{r}_2G + \mathbf{v}_2H) = (\mathbf{r}_1 + \mathbf{r}_2)G + (\mathbf{v}_1 + \mathbf{v}_2)H.$$

Naudojimas:

- φ konfidencialiose operacijose (pvz., *Monero* kriptovaliutoje, konfidencialių operacijų sistemoje *Mimblewimble*) – slepia sumas, bet leidžia patikrinti balansą;
- φ nulinio atskleidimo įrodymuose (pvz., neinteraktyviuose intervalų įrodymuose (angl. *Bulletproofs*)) – įrodo, kad įsipareigojimas atitinka tam tikras sąlygas be vertės atskleidimo (pvz. tam tikra suma yra reikiama ribose);
- φ anoniminame balsavime – balsai lieka paslėpti, bet gali būti patvirtinti.

Konfidencialių ir patikrintinių operacijų sistemas pavyzdys su Pedersono įsipareigojimais

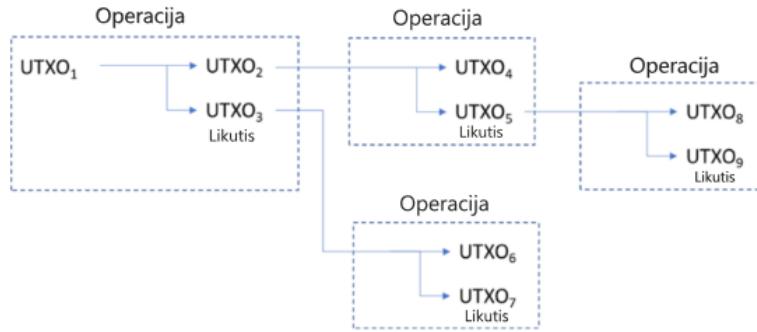
Susipažinti, kaip gali praktiškai atrodyti kriptografinių metodų taikymas, kuriant sistemas per supaprastintą konfidencialių ir patikrintinių operacijų sistemas pavyzdį, naudojant Pedersono įsipareigojimus. Bendrai ši schema yra konfidencialių ir patikrintinių operacijų sistema, paremta Pedersono įsipareigojimais ir elipsinių kreivių homomorfiškumu. Sistemoje kiekviena pinigų suma užšifruojama pagal formulę

$$\mathbf{C} = \mathbf{r}G + \mathbf{m}H.$$

Tokiu būdu tikrosios vertės lieka paslėptos, tačiau naudojant *Pedersono* įsipareigojimų adityvų homomorfiškumą galima matematiškai patikrinti, kad jėjimų ir išėjimų suma yra lygi (pvz., nėra sukuriama naujų lėšų ir išleidžiama tiek kiek galima, t.y ne daugiau ir ne mažiau negu saskaitos balansas leidžia).

Operacijų įrašai saugomi blokų grandinėje pagal neišleistų operacijų principą (angl. *UTxO*) (žr. 9 pav.), o tinklo mazgai ar kiti tinklo dalyviai patikrina operacijų teisingumą naudojant adityvų homomorfizmą, užtikrinant, kad net jei konkretios vertės nėra atskleistos, balansai yra teisingi. Taip užtikrinamas saugus, patikimas ir konfidencialus pinigų pervedimas, išlaikant duomenų privatumą ir sąžiningą balansų valdymą.

Kadangi šios dalies tikslas yra pasibandyti Pedersono įsipareigojimus, neatliksite perduodamų verčių intervalų patikrinimo (angl. *range proofs*), **ypač nuo neigiamų reikšmių Tinklo mazge gavimo.**

9 pav. Neišleistų operacijų sistemos principo pavyzdys (naudotojų siunčiamų sumų ir likučių vizualizacija)

Apskaičiuojamas papildomas taškas H (mažesnis už G), apskaičiuojant atsitiktinę reikšmę $f \leftarrow \text{randi}(\mathbf{Z}_n)$ ir $H = f * G$:

```
>>> f = secrets.randbelow(elk.field.n)
>>> print("f =", f)
f = 106987865628957589483119723362919795984757049124772000948300205763051126433849
>>> H = f * elk.g
>>> print("Hx =", H.x, "\nHy =", H.y)
Hx = 103613069479600573535330733334118525830198297427855244220910580950831849610549
Hy = 82300962205787621101914762994825633823729807459504303153582105487611986218442
```

Vos atidarius **Aldonai** sąskaitą, jos balansas $m = 0$, **Tinklo mazgas** (angl. *node*) sugeneruoja maskavimo skaičių $r \leftarrow \text{randi}(\mathbf{Z}_n)$, apskaičiuoja įsipareigojimą $C_A = rG + mH$ ir kurį **Tinklo mazgas** išsaugo neišleistų operacijų sąraše (angl. trump. *UTxO*):

```
>>> m = 0
>>> r = secrets.randbelow(elk.field.n)
>>> print("r =", r)
r = 87823770512647859720280248297094766662715598713145188725984092625901785686550
>>> CA = r * elk.g + m * H
>>> print("CAx =", CA.x, "\nCAy =", CA.y)
CAx = 37096019144651982898252676325092880486234205847053931485378920751465044580019
CAy = 18261556284567679245756420538640179887391435062708622984352645564847233209554
```

Būtina pastebėti, kad sąskaitos gyvavimo eigoje, t.y. gaunant ir išleidžiant lėšas, m , r , C_A reikšmės būna kitokios, tačiau toliau pateikiami principai išlieka.

Tinklo mazgas iš **Broniaus** ir **Lino** gauna **Aldonai** persiunčiamų m_1 ir m_2 sumų įsipareigojimus C_{1BA} ir C_{2LA} , kuriuos iširašo į neišleistų operacijų sąrašą susiedamas su **Aldonos** pseudotapatybe (šiame žingsnyje praleisime **Broniaus** ir **Lino** balansų likučių palyginimą, tai vėliau atliksime su **Aldonos** persiunčiama pinigų suma **Emai**):

```
>>> #Tinklo mazgas gavo iš Broniaus ir Lino perivedamų pinigų sumų įsipareigojimus
>>> C1BAx = 70970754825152194780782223182610958831347861647313720879037184922779663698376
>>> C1BAy = 31194594556708210233516844456298530076926265267678537820195938998626464282032
>>> C1BA = kreive.Point(elk, C1BAx, C1BAy)
>>> C2LAX = 30983410434989480449517393335201420628916999765325912659486245773804230686659
>>> C2Lay = 51442903279239504299600781659117271025685351612195461401442610115994174581081
>>> C2LA = kreive.Point(elk, C2LAX, C2Lay)
```

Aldona iš **Broniaus** gauna užmaskavimo vertę r_1 ir siunčiamą piniginę vertę m_1 (šios dvi vertės **Aldonai** perduodamos šifruotu kanalu ir likusiam tinklui nežinomos išskyros **Aldoną** ir **Bronią**) ir įsipareigojimą C_{1BA} , kurį jai perduoda **Tinklo mazgas**, o iš **Lino** gauna užšifruotą užmaskavimo vertę r_2 ir piniginę vertę m_2 (šios dvi vertės **Aldonai** perduodamos šifruotu kanalu ir likusiam tinklui nežinomos išskyros **Aldoną** ir **Liną**) ir įsipareigojimą C_{2LA} , kurį perduoda **Tinklo mazgas**.

```
>>> #Aldona gavo iš Broniaus ir Lino pervedamų pinigų sumų duomenis
>>> m1 = 50
>>> m2 = 22
>>> r1 = 115442850640755198516168482804347781922491541046977501858870598115549429529224
>>> r2 = 740789609723763967835017606693642745153175835672599149671473230547568839077

>>> #Aldona gavo iš Tinklo mazgo Broniaus ir Lino pervedamų pinigų sumų įsipareigojimus
>>> C1BAx = 70970754825152194780782223182610958831347861647313720879037184922779663698376
>>> C1BAy = 31194594556708210233516844456298530076926265267678537820195938998626464282032
>>> C1BA = kreive.Point(elk, C1BAx, C1BAy)
>>> C2LAX = 30983410434989480449517393335201420628916999765325912659486245773804230686659
>>> C2LAY = 51442903279239504299600781659117271025685351612195461401442610115994174581081
>>> C2LA = kreive.Point(elk, C2LAX, C2LAY)
```

Aldona nutaria išsiusti **Emai** pinigų sumą $m_3 = 34$ (pagal neišleistų operacijų principą (angl. trump. $UTxO$), operacija susideda iš pervedamos sumos ir likučio įsipareigojimų, likutis tai atgal pervedama **Aldonai** likusi piniginė suma atmetus išleidžiamą sumą iš bendro balanso):

- Patikrinkite ar **Bronius** ir **Linas** atsiuntę teisingas r_1 , r_2 , m_1 , m_2 vertes, perskaičiuodami iš **Audito** atsiustus **Broniaus** ir **Lino** Pedersono įsipareigojimus $C_1 = r_1G + m_1H$ ir $C_2 = r_2G + m_2H$ ir patikrindami ar galioja sąlygos $C_1 = C_{1BA}$ ir $C_2 = C_{2LA}$, kad vėliau nebūtume jų suklaidinti ir neapskaičiuotume klaidingo **Aldonos** balanso (klaidingų verčių r_1 , r_2 , m_1 , m_2 pateikimo atveju **Aldona** informuoja **Tinklo mazgą**, kad tam tikri įsipareigojimai būtų atsieti nuo jos sąskaitos, arba laikomi nuošalyje vykdant balanso patikrinimus):

```
>>> C1 = r1 * elk.g + m1 * H
>>> print("C1x =", C1.x, "\nC1y =", C1.y)
C1x = 70970754825152194780782223182610958831347861647313720879037184922779663698376
C1y = 31194594556708210233516844456298530076926265267678537820195938998626464282032
>>> C1 == C1BA
True

>>> C2 = r2 * elk.g + m2 * H
>>> print("C2x =", C2.x, "\nC2y =", C2.y)
C2x = 30983410434989480449517393335201420628916999765325912659486245773804230686659
C2y = 51442903279239504299600781659117271025685351612195461401442610115994174581081
>>> C2 == C2LA
True
```

- Apskaičiuokite **Aldonos** balansą $m = m + m_1 + m_2$ ir reikšmę $r = (r + r_1 + r_2) \bmod n$ (modulis gali būti atliekamas ir po kiekvienos r reikšmių sumos):

```
>>> m = m + m1 + m2
>>> print("m =", m)
m = 72
>>> r = (r + r1 + r2) % elk.field.n
```

```
>>> print("r =", r)
r = 88215321552770573441586301758728617800363360371659529392103904910930272010482
```

3. Apskaičiuokite **Aldonos** balanso likutį m_L (tinklui patvirtinus **Aldonos** pinigų pervedimo operaciją $m = m_{AL}$) nutarus persiūsti **Emai** pinigų sumą $m_3 = 34$:

```
>>> m3 = 34
>>> mAL = m - m3
>>> print("mAL =", mAL)
mAL = 38
```

4. Apskaičiuokite atsitiktinę **Emai** persiunčiamų pinigų maskavimo reikšmę $r_3 \leftarrow \text{randi}(\mathbf{Z}_r)$ ir balanso likučio maskavimo reikšmę $r_{AL} = r - r_3$ (tinklui patvirtinus **Aldonos** pinigų povedimo operaciją $r = r_{AL}$):

```
>>> r3 = secrets.randrange(r)
>>> print("r3 =", r3)
r3 = 72099735173345895776506413055153227714761615720971137391509715959303560986960
>>> rAL = (r - r3) % elk.field.n
>>> print("rAL =", rAL)
rAL = 16115586379424677665079888703575390085601744650688392000594188951626711023522
```

5. Apskaičiuokite **Emai** ir balanso likučiui skirtus įsipareigojimus $C_{3AE} = r_3G + m_3H$ ir $C_{4AL} = r_{AL}G + m_{AL}H$:

```
>>> C3AE = r3 * elk.g + m3 * H
>>> print("C3AE.x =", C3AE.x, "\nC3AE.y =", C3AE.y)
C3AE.x = 83927416677290355648673249959414697609437465746803547955109956680435123280863
C3AE.y = 76683850573863126497620821039097366214996341885131303129635710977669810082067

>>> C4AL = rAL * elk.g + mAL * H
>>> print("C4AL.x =", C4AL.x, "\nC4AL.y =", C4AL.y)
C4AL.x = 27486892065802354995895015165480628375764477138449072485869584597435053568485
C4AL.y = 45529844945133525947513114943089536222597127130610437925376942250055175257166
```

6. **Aldona** išsiunčia **Emai** šifruotu kanalu r_3 ir m_3 vertes.

7. **Aldona** išsiunčia **Tinklo mazgui Emai** povedamos sumos ir likučio įsipareigojimus C_{3AE} ir C_{4AL} .

Tinklo mazgas iš **Aldonos** gauna **Emai** persiūstos sumos m_3 įsipareigojimą C_3 ir balanso likučio m_4 įsipareigojimą C_4 ir turėdamas iš ankščiau siūstus **Broniaus** ir **Lino** įsipareigojimus C_{1B} ir C_{2L} patvirtina arba atmeta atliekamą pinigų povedimo operaciją:

1. Apskaičiuokite **Aldonos** balanso ($m = 0$) įsipareigojimo, anksčiau **Broniaus** ir **Lino** siūstų (**Aldonai** skirtų pajamų $m_1 + m_2$) įsipareigojimų sumą $C_{12BLA} = C_A + C_{1BA} + C_{2LA}$:

```
>>> C12BLA = CA + C1BA + C2LA
>>> print("C12BLAx =", C12BLA.x, "\nC12BLAy =", C12BLA.y)
C12BLAx = 54955249660098836573093796422652991652834085090516323606612573830137012505739
C12BLAy = 3709467736502987442511019821839508557294706172993270075632168451769034008419
```

2. Turėdami pajamų ir išlaidų įsipareigojimus, patikrinkite ar **Aldonos** balansas yra pakankamas atlikti pinigų povedimo operaciją **Emai**, patikrindami ar tenkinama balanso sąlyga, kartu

įsitikinant, kad nėra sukuriama naujų pinigų. Tai galima atlikti dviem dažniausiai taikomais metodais $C_{12BLA} = C_{3AE} + C_{4AL}$ arba $0G = C_{12BLA} - C_{3AE} - C_{4AL}$:

```
>>> CAEL = C3AE + C4AL
>>> print("CAELx =", CAEL.x, "\nCAELY =", CAEL.y)
CAELx = 54955249660098836573093796422652991652834085090516323606612573830137012505739
CAELY = 3709467736502987442511019821839508557294706172993270075632168451769034008419
>>> C12BLA == CAEL
True

#Arba
>>> 0*elk.g == C12BLA - C3AE - C4AL
True
```

3. Esant pakankamam **Aldonos** balansui **Tinklo mazgas** patvirtina pinigų pervedimo operaciją **Emai**, o esant nepakankamam atmeta. Kai balansas pakankamas, **Tinklo mazgas** neišleistų operacijų sąraše pašalina **Broniaus** ir **Lino** įsipareigojimus **C_{1BA}** ir **C_{2LA}** skirtus **Aldonai** i **Aldonos** balanso Likučio įsipareigojimą **C_{4AL}**, o **Emai** priskiria ir išsaugo **Aldonos** siųstą įsipareigojimą **C_{3AE}**.

Kai **Tinklo mazgas** patvirtina pinigų pervedimo operaciją ir iš ankščiau žinant, kad Bronius ir Linas patvirtinimo **Aldona** atsinaujina savo balansą **m = m_{AL}** ir išsaugo **r = r_{AL}**:

```
>>> m = mAL
>>> print("m =", m)
m = 38
>>> r = rAL
>>> print("r =", r)
r = 16115586379424677665079888703575390085601744650688392000594188951626711023522
```

Toliau **Emos** operacijoms atliekami analogiški veiksmai, priklausomai nuo gautų pajamų.

Taip pat, kai **Tinklo mazgas** patvirtina pinigų purvedimo operaciją, jėjimo ir išėjimo įsipareigojimai greta gavėjų pseudotapatybės ir kitų reikiamų duomenų yra įrašomi į blokų grandinę, kas leidžia visiems kitiem liksiems tinklo dalyviams savarankiškai patikrinti atliktos operacijos sąziningumą, nežinant tikrųjų siuntėjų ir gavėjų tapatybių, bei pervedamų sumų.

Užduotys konfidencialių ir patikrintinų operacijų sistemos pavyzdžiui naudojant Pedersono įsipareigojimus.

Toliau naudosime subjektui **Aldona** papildomą tašką H.

1. Būdami už **Aldoną** ir turėdami saskaitoje m pinigų sumą ir maskavimo reikšmę r , bei įsipareigojimą **CA** ir turėdami **Broniaus**, **Lino**, **Tomo** (priklasomai nuo varianto) atsiustas maskavimo r_1, r_2, \dots, r_n ir pinigines m_1, m_2, \dots, m_n vertes ir Pedersono įsipareigojimus **C_{1BA}**, **C_{2LA}**, **C_{3T}**. Jeigu **Aldona** gauna pajamų, patikrinkite ar tiek **Broniaus**, tiek **Lino**, tiek **Tomo** atsiustos vertės yra teisingos ir su teisingomis vertėmis atnaujinę saskaitos balanso piniginę vertę m ir maskavimo vertę r , atlikite pinigų pervedimą **Emai** suformuodami pervedamos sumos **CAE** ir likučio **CAL** įsipareigojimus, panaudojant pateiktas reikšmes:

1.

```
#Aldonas saskaitos balanso duomenys  
m = 5  
r = 24998193511304764017003884053525726949660637215612655750834316096693995294086  
  
CAx = 60691148363097389013627378896610532503205813113926334721044253596861985745127  
CAy = 7821863240742407495580543444147435376953550830815223804760027950637319515223  
CA = kreive.Point(elk, CAx, CAy)  
  
#Aldona gavo iš Broniaus pervedamos pinigų sumos duomenis  
m1 = 17  
r1 = 100111074750684825423895173137257108795553429502855043610897695247437157836443  
  
#Aldona gavo iš Tinklo mazgo Broniaus pervedamos pinigų sumos įsipareigojimą  
C1BAx = 81328245871462294105501060876540518231871736502358267488988923773651180004506  
C1BAy = 97210086494735083254508519027894948233122371531554048568015350643687797005895  
C1BA = kreive.Point(elk, C1BAx, C1BAy)  
  
#Aldonas Emai pervedamos pinigų sumos duomenys  
m2 = 12  
r2 = 25595919292475774045376330972499612877335415510994960099307846716516090173715
```

2.

```
#Aldonas saskaitos balanso duomenys  
m = 15  
r = 58751982910405149927270520340482911251613572249396766851514222188533221208452  
  
CAx = 45080336871269330215197164884704019148186808665525235288146340844531851722251  
CAy = 15469281796037955108758862053684373935933356870704365864737402601565887761698  
CA = kreive.Point(elk, CAx, CAy)  
  
#Aldona gavo iš Broniaus, Lino ir Tomo pervedamų pinigų sumų duomenis  
m1 = 17  
m2 = 25  
m3 = 28  
r1 = 25802857290268420746519622728098695428745781065604716820712355236644913300669  
r2 = 63523266590345457754842101915436862609028179490725628121794339547677757096268  
r3 = 11313328054153752611312398578135680795249353935243852599918243371588904878477
```

```

#Aldona gavo iš Tinklo mazgo Broniaus, Lino ir Tomo pervedamų pinigų sumų įsipareigojimus
C1BAx = 83438936593875807970613401196102834631582046978019738726801304264712097384645
C1BAy = 89209611672766882405625738744934608733606948948786174789129240383202975583637
C1BA = kreive.Point(elk, C1BAx, C1BAy)

C2LAX = 70689932140699691903652907437387241346090420342001195130097677475393649397527
C2LAy = 85908411044073322306165938069812322550446147001310649029241176560547798115334
C2LA = kreive.Point(elk, C2LAX, C2LAy)

C3TAX = 28157126812516403118691201806575875266506992057619198210856422578349489732677
C3TAy = 45052513085462476544824110292752979246516673262727141721957478867188893851969
C3TA = kreive.Point(elk, C3TAX, C3TAy)

#Aldonos Emai pervedamos pinigų sumos duomenys
m4 = 24
r4 = 83875031374872294629039852407999006974210200132136727355215201321817243272978

```

3.

```

#Aldonos saskaitos balanso duomenys
m = 11
r = 57739949409325743054369055036005904381251815673277398566967903801225099691374

CAx = 88140817402698359504207059192004496782518946907866797072685909942742340370194
CAy = 4785571005138727615735764664778159016958550091305628764376706716945111246660
CA = kreive.Point(elk, CAx, CAy)

#Aldona gavo iš Broniaus ir Lino pervedamų pinigų sumų duomenis
m1 = 8
m2 = 22
r1 = 40276472520425278122987100887832214568404678831367344653689309258042813617824
r2 = 89358583556791606116594705572405526891601042077157580542054290088610300050032

#Aldona gavo iš Tinklo mazgo Broniaus ir Lino pervedamų pinigų sumų įsipareigojimus
C1BAx = 32776772499675255713291440516634109707688069189375863641930272854881927095124
C1BAy = 55495723575036565357483298612272412341068533902053119432043451981219481018142
C1BA = kreive.Point(elk, C1BAx, C1BAy)

C2LAX = 65404392752701401521551398676659858704932967029741023758260205219429678888197
C2LAy = 42489512061112935223537159476233293406681032305016971220851591149619909717426
C2LA = kreive.Point(elk, C2LAX, C2LAy)

#Aldonos Emai pervedamos pinigų sumos duomenys
m3 = 15
r3 = 83495945419558162656999979442122327620484801619388694300275690855550198389881

```

4.

```
#Aldonos saskaitos balanso duomenys  
m = 29  
r = 80172079000133744013133465712252404202265438170039763584557276099262284714156  
  
CAx = 45656281003501259208164810531596556057779273141028198314605162510503668788652  
CAy = 21696454603085908668778544469984355447269844454515062323968017561829400937277  
CA = kreive.Point(elk, CAx, CAy)  
  
# Aldona negavo pajamų  
  
#Aldonos Emai pervedamos pinigų sumos duomenys  
m1 = 26  
r1 = 103756744551496271108958710474478979236709201821730753654261166692055948165167
```

5.

```
#Aldonos saskaitos balanso duomenys  
m = 35  
r = 63650090583989260716538227100359858382573104719518046215449449045234129800381  
  
CAx = 56894230703471145473144817854330598731541154305681489226711412855193692985072  
CAy = 66394398692829216356460348888733632286538165076884076171216050270238244156345  
CA = kreive.Point(elk, CAx, CAy)  
  
#Aldona gavo iš Broniaus, Lino ir Tomo pervedamų pinigų sumų duomenis  
m1 = 56  
m2 = 66  
m3 = 77  
r1 = 46157155370716914916375434664641867386192498016410512427217987030991308983521  
r2 = 10770554987979390328421700757318115771417825694527809442761872882569924186398  
r3 = 84624906195147141195827008578156338106534545024004435963048175022392190080959  
  
#Aldona gavo iš Tinklo mazgo Broniaus, Lino ir Tomo pervedamų pinigų sumų išipareigojimus  
C1BAx = 45057535653078516765041503333890842240981150385736161676764759727311117755446  
C1BAy = 84720115080196573124416865589649626703374653110741133600439506538494592267932  
C1BA = kreive.Point(elk, C1BAx, C1BAy)  
  
C2LAX = 4283583610080766827658645097306952756566233873654873548603976538218296612048  
C2LAy = 22004714346329992719090151222723563576721926531247764355897569673658346250481  
C2LA = kreive.Point(elk, C2LAX, C2LAy)  
  
C3TAX = 48807890751584620495861802600626415847182554336371456652286171527186060264654  
C3TAy = 8857780243557449846412773995218131056862850742771685650555040317228618421742  
C3TA = kreive.Point(elk, C3TAX, C3TAy)  
  
#Aldonos Emai pervedamos pinigų sumos duomenys  
m4 = 44  
r4 = 77396742693346399104665856772738176010564345123711466864335964239747495959422
```

6.

```
#Aldonos saskaitos balanso duomenys  
m = 60  
r = 51033253006409230656795207769409049882289975726052291923953956686896104073912  
  
CAx = 90561323442387904329938729012196336286607122197109568962895829424379145385959  
CAy = 43196604475859512705690989394228979416096965316426011371257376928809569537333  
CA = kreive.Point(elk, CAx, CAy)  
  
#Aldona gavo iš Broniaus pervedamos pinigų sumos duomenis  
m1 = 75  
r1 = 92093132937775698239124508472708765116615764495373928672031851517230124141330  
  
#Aldona gavo iš Tinklo mazgo Broniaus pervedamos pinigų sumos įsipareigojimą  
C1BAx = 48777871445882044448152704219608818399931353727028120682180347581492830407730  
C1BAy = 113455225613183541826456397327951517561452446606913703499582697400640204825318  
C1BA = kreive.Point(elk, C1BAx, C1BAy)  
  
#Aldonos Emai pervedamos pinigų sumos duomenys  
m2 = 55  
r2 = 28350353516572721848152683708407733071082023345171165041065987604064064526149
```

Pervedamos sumos **CAE** ir likučio **CAL** Pedersono įsipareigojimai:

1.

```
CAEx = 23227714916304220555923086375716867933984625885329547569218229717836452339101  
CAEy = 2234412205290046294373771538130075457525616603158018572280890885303006241455  
CALx = 5398565902553244342202853231262490637433811330177603179369432028518229096918  
CALy = 57057235473208599385250158865958922386763002916199068496857305224830142878202
```

2. Gautas vienas klaidingas Pedersono įsipareigojimas pervedamai pinigų sumai.

```
CAEx = 28729106445542192788700611943486415399592627188716553506004784453921438707694  
CAEy = 22525186810674828898671020989970116600119741046799576474990484964434831708398  
CALx = 8615399693352857972564586558252533367933113924764404440442037978966182917473  
CALy = 110638747723266437426014374164214230971745294936144428536176022765159897661358
```

3.

```
CAEx = 99180695464560787932539550476840109651091762209653876238846921085692081400154  
CAEy = 67353093013507669808281078885778170309104700607631765228374485959526179390962  
CALx = 30038732662668275308290598128897195063037420584448262066513812340237894434979  
CALy = 17513911378894297196114635256600221287834614173415668381751884051513082518048
```

4. Gauti du klaidingi Pedersono įsipareigojimai pervedamai pinigų sumai.

```
CAEx = 6851660843118581773348694741034597835352273017000971541961724435429545851915  
CAEy = 48756495562313244319818391538135924396098403395073188668441032092553732849412  
CALx = 110188435311105507044827480629883243283349787033441496400365250263671875000445  
CALy = 7687788673874852189406041674740914935091953616029738960651285197494269619347
```

5.

```
CAEx = 35745942622367979885831212110092752212589785929741400957436451293319115150202  
CAEy = 18660823248056621173543785108640072082068930118718579022675998741405295428691  
CALx = 114561620610559581632521429760977632600652180050017458098181435660960080397408  
CALy = 42053758327893934152611056635498815716101243971068175740461614866398200886575
```

6.

```
CAEx = 100569949583258878890569246672172544401591887015065580711420657301664909398682  
CAEy = 6405361461078750142078107650971906580767275518745037341795000495603068444909  
CALx = 65300226873126023493821083055504009829591364919198576585591965325918036797049  
CALy = 17604933944695627075143908052077750587741142260571349351197143884498823324360
```

2. Būdami už **Tinklo mazgą** ir turėdami **Aldonos** balanso įsipareigojimą **C** ir **Aldonai** priskirtus pajamų įsipareigojimus **C₁**, **C₂**, ..., **C_n** (**Broniaus** ir kt. asmenų atsiųsti įsipareigojimai, jų gali ir nebūti) ir **Aldonos Emai** pervedamos sumos ir **Aldonos** likučio įsipareigojimus **CAE** ir **CAL**, patikrinkite ar galioja balanso salyga (ar **Aldona** nepateikė klaidingų duomenų **Tinklo mazgui**) ir patvirtinkite, arba atmeskite pinigų pervedimo operaciją:

1.

```
#Aldonos sąskaitos balanso įsipareigojimas
Cx = 718111654744391312755678916589956549291098283589155534694286562456445157954
Cy = 62358926264649126379265975117626160757922033119347153481737587097833325995818
C = kreive.Point(elk, Cx, Cy)

#Aldona negavo pajamų

#Aldonos išlaidų įsipareigojimas
CAEx = 13568212920185986332405797494522334090121668823986084292372097841695027292605
CAEy = 45272880658061745756515776273438421266422055518427463813892560563102453169819
CAE = kreive.Point(elk, CAEx, CAEy)

#Aldonos likučio įsipareigojimas
CALx = 107194407581578492297269027988316758997304030800895748674162864797906700051141
CALy = 7408660476738382313410719714437477778263227794813712553342336256478598909433
CAL = kreive.Point(elk, CALx, CALy)
```

2.

```
#Aldonos sąskaitos balanso įsipareigojimas
Cx = 75451161500865106301484744973879283149500782924567460941240912268140071685786
Cy = 67460196057913147439800876576563848633860518575367320879618632166496204861507
C = kreive.Point(elk, Cx, Cy)

#Aldonos gautų pajamų iš Broniaus ir Lino įsipareigojimai
C1BAx = 65579854617515036343102611753586854032676644264807263872997675975350400635215
C1BAy = 42657213380048332287459860221353324161384542351799121187719219288661345947268
C1BA = kreive.Point(elk, C1BAx, C1BAy)
C2LAx = 106754635721945994767034337586005131522057179341183035916035547319311422071730
C2LAv = 2065020886381722980545744010839588553451115712958906970798658539873961544398
C2LA = kreive.Point(elk, C2LAv, C2LAv)

#Aldonos išlaidų įsipareigojimas
CAEx = 61387822558328005091946065009871699516999009374679119446565389041218905682129
CAEy = 302052026949917772022863027666096846893866533402735434349278904932603358469
CAE = kreive.Point(elk, CAEx, CAEy)

#Aldonos likučio įsipareigojimas
CALx = 63293252195993862698149245946529101320782737352094346912033897342890810817116
CALy = 44279171280460406003310574124281299724986312217402801105060134076791624880238
CAL = kreive.Point(elk, CALx, CALy)
```

3.

```
#Aldonos saskaitos balanso ıspareigojimas
Cx = 78684428038430224666280475347414252521060880804456347586499252083289202461330
Cy = 89785335763974189206969865288653247316112029590126623836739239240356013462142
C = kreive.Point(elk, Cx, Cy)

#Aldonos gautų pajamų iš Broniaus ıspareigojimas
C1BAx = 106099807070997049129195978694876645840975507579389544903043436989128320117428
C1BAy = 54050464503361113375213396632821628305202431631198674554501191205430865251630
C1BA = kreive.Point(elk, C1BAx, C1BAy)

#Aldonos išlaidų ıspareigojimas
CAEx = 35929713784280900920835125053650326470507673573739115810173754929989300277256
CAEy = 49452157986864871887637741930982026500844101293918875831497613873496342739440
CAE = kreive.Point(elk, CAEx, CAEy)

#Aldonos likučio ıspareigojimas
CALx = 99454165861560490831796176720030566090535017246105923550853035230031678951325
CALy = 70725369033407744419236414422570654247296955410865482759828404951060329835517
CAL = kreive.Point(elk, CALx, CALy)
```

4.

```
#Aldonos saskaitos balanso ıspareigojimas
CAx = 10891827402429284238550562156039375328996868374988774997756916009647747462421
CAy = 104251093257879008718746656419604003367976127471738656742919327389275194335248
CA = kreive.Point(elk, CAx, CAy)

#Aldonos gautų pajamų iš Broniaus ir Lino ıspareigojimai
C1BAx = 35192638168227845885254588762663033667858765711808128551356379905155540492029
C1BAy = 47324504357801702820971604691814931775216177846735575396046019372113820548895
C1BA = kreive.Point(elk, C1BAx, C1BAy)
C2Lax = 94617135887168317264597820346310853138219528017679486518011272003093574680803
C2Lay = 43454550864414584923644952165827096026244363925055748148264075627394330033040
C2LA = kreive.Point(elk, C2Lax, C2Lay)

#Aldonos išlaidų ıspareigojimas
CAEx = 96910485441436966465559113844063431139916278202234388581015318983729268635297
CAEy = 115016746681540047067077975273432798047999791059765146888397260164792494848075
CAE = kreive.Point(elk, CAEx, CAEy)

#Aldonos likučio ıspareigojimas
CALx = 113999156702459149212847853226118479466416766488951580818630713204018390559977
CALy = 107181522015233541563099554068026009342268866584330956586117444587191845529098
CAL = kreive.Point(elk, CALx, CALy)
```

5.

```
#Aldonos saskaitos balanso ıspareigojimas
CAx = 30195500672369318330259994294784167867586272470495321059798479700814638505680
CAy = 100927724217284518983929046748431598642532530299074921466246310887701826291222
CA = kreive.Point(elk, CAx, CAy)

#Aldonos gautų pajamų iš Broniaus, Lino ir Tomo ıspareigojimai
C1BAx = 40164132739822026684868990371823204902355494551239989890728015090103092770599
C1BAy = 80435757369420100576940451548223368197192473210606709551703025324199317000622
C1BA = kreive.Point(elk, C1BAx, C1BAy)
C2LAx = 25465330783960925686982029036456241807953114432553361110370937567723637316743
C2LAv = 372493051091244819809583681469161288745495445893022196667183651315149994393
C2LA = kreive.Point(elk, C2LAv, C2LAv)
C3TAX = 80812856949564269054147325504085690504824136758863143317292799881268820074244
C3TAy = 17012728306405349988459044427566582455287242016123889290777666238510678241647
C3TA = kreive.Point(elk, C3TAX, C3TAy)

#Aldonos išlaidų ıspareigojimas
CAEx = 13568212920185986332405797494522334090121668823986084292372097841695027292605
CAEy = 45272880658061745756515776273438421266422055518427463813892560563102453169819
CAE = kreive.Point(elk, CAEx, CAEy)

#Aldonos likučio ıspareigojimas
CALx = 35473479940579078155215088653209782390157801393873866055866608498199311925527
CALy = 43292318433931469407615647906699219189361189883222139934182924369234025989520
CAL = kreive.Point(elk, CALx, CALy)
```

6.

```
#Aldonos saskaitos balanso ıspareigojimas
CAx = 108918274024292842385505621560393753289968683749887749977569160096477462421
CAy = 104251093257879008718746656419604003367976127471738656742919327389275194335248
CA = kreive.Point(elk, CAx, CAy)

#Aldonos gautų pajamų iš Broniaus, Lino, Tomo ir Justo ıspareigojimai
C1BAx = 29710611388922517294799801638956367344577092112586401957522599329127035247942
C1BAy = 68886775861971142497161774872437338675307165624703139848535511455058882542003
C1BA = kreive.Point(elk, C1BAx, C1BAy)
C2LAv = 24605326568719305302913759002686588834265918299163562263997529405332876296585
C2LAv = 70261296236509706734554672017960392105870647102475335028252618200288213857894
C2LA = kreive.Point(elk, C2LAv, C2LAv)
C3TAX = 15551578725619592911335197573049302527537056593466998601272410927308070432267
C3TAy = 16178743638052128545056787137763915642365519742676531540967336770092064533468
C3TA = kreive.Point(elk, C3TAX, C3TAy)
C4JAx = 97597657656685056043378591181110115288734418173517558273074307524413835962267
C4JAy = 39968086580416525402951592443395609630234318114792369460477662482624839437756
C4JA = kreive.Point(elk, C4JAx, C4JAy)

#Aldonos išlaidų ıspareigojimas
CAEx = 43917504807969357912605440909666970809036822075810148761517102583601237673577
```

```
CAEy = 61081723154494121948995464627065681792379266382762544890125305916381403784274
CAE = kreive.Point(elk, CAEx, CAEy)

#Aldonos likučio įsipareigojimas
CALx = 37065873051800576512233633378322764464483969019490525748703917414628772188080
CALy = 72776676752978270167068421237525023857929002440273744182057772606327518254552
CAL = kreive.Point(elk, CALx, CALy)
```

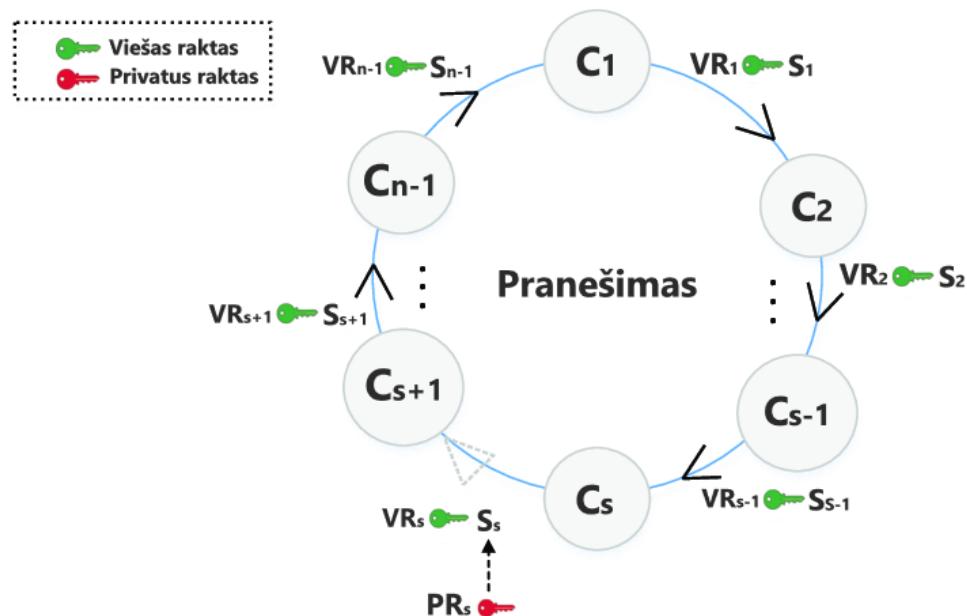
Dviejų operacijų **Tinklo mazgas** nepatvirtino.

Monero žiediniai parašai (LSAG)

Siekiant tiksliau aptarti Monero žiedinius parašus pasiremsime straipsniu [Privatumas Monero Bloky grandinėje](#)².

Žiediniai parašai – tai parašai, sukurti naudojant vieną privatų raktą ir nesusijusių viešujų raktų rinkinį (angl. *set*). Visas viešujų raktų rinkinys, įskaitant ir tą, kuris atitinka turimą privatųjį raktą, paprastai vadinamas **žiedu**. Žiedas suformuojamas (žr. 10 pav.) ne mažiau negu iš dviejų viešujų raktų ir taip, kad kas nors, tikrinantis parašą, negalėtų pasakyti, kieno privatus raktas iš žiedo buvo panaudotas parašui sukurti.

Žiediniai parašai iš pradžių buvo vadinami grupiniais parašais, nes jie buvo laikomi būdu įrodyti, kad pasirašiusysis priklauso grupei, nebūtinai identifikuojant konkretnų asmenių. Kreipiant žvilgsnį į Monero sandorius, jie padeda užtikrinti, kad valiutos srautų nebūtų galima atsekti.

10 pav. Žiedinio parašo vizualizacija

Žiedinio parašo schemas gali pasižymėti tam tikromis savybėmis, kurios naudingos konfidentialiems sandoriams:

Anonimišumas. Stebėtojas neturėtų galėti nustatyti tikrojo pasirašančiojo tapatybės-pranešimo autoriaus. Gali nustatyti tik tai, kad naudojamas privatus raktas atitinka vieną iš žiedo viešujų raktų.

Susiejamumas. Jei privatus raktas naudojamas dviem skirtingiemis pranešimams pasirašyti, pranešimai bus susieti ir bus atskleistas jų dubliavimasis. Monero atveju ši savybė padeda išvengti dvigubo išleidimo atakų.

Išvengiamumas. Žiedo narys, kurio viešasis raktas buvo du kartus panaudotas dviejuose žiediniuose parašuose, bet nėra tikrasis abiejų raktų pasirašytojas, nebus susietas.

² Žr. straipsnio 3 skyrių, 11 psl.

Vaizdo įrašas apie Monero naudojamus [žiedinius parašus ir protokolą Ring CT](#).

Funkcija, supaprastinanti *sha256* funkcijos naudojimą iš *hashlib* bibliotekos:

```
>>> def sha256(pranesimas):return int(santrauka.sha256(pranesimas.encode()).hexdigest(), 16)
# Po funkcijos įvedimo vieną kartą paspauskite enter
```

Žemiau pateikiami Monero **Susietų spontaniškų anoniminių grupės parašų³** (angl. trump. *LSAG*) pavyzdžiai. Supaprastinimui naudosime pranešimų santraukas $h_t = H(t)$.

1 pavyzdys.

Aldona pasirenka k kitų naudotojų viešujų raktų, pvz., 1:

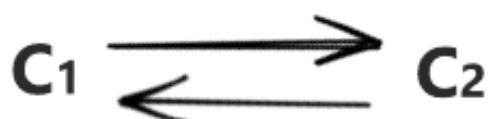
```
>>> px1 = 79872655620171649733652203590908615379851196464587791372321632843561398317111
>>> py1 = 46500006252805293243126960501309990469608540990966430716154743437570920899940
>>> P1 = kreive.Point(elk, px1, py1)
```

Aldona savo viešajį raktą įterpia savo nuožiūra arba atsitiktinai į viešujų raktų rinkinį, pvz., į 2-ąją poziciją. Toliau naudosime subjektui **Aldona** raktų porą (z , P):

```
>>> z = 43419685623553958861224284983632661490481123755755788118380563260534205579331
>>> px2 = 62768515169529872297510367958413341395420216199496308633769455685562906171149
>>> py2 = 13935669563520503561720329435652288403015852072820178490833087349425585531472
>>> P2 = kreive.Point(elk, px2, py2)
```

Aldonos pranešimas t ir apskaičiuota santrauka $h_t = H(t)$:

```
>>> t = "Labas Broniau!"
>>> ht = sha256(t)
>>> print("ht =", ht)
ht = 33428293288344138697462033928697126385497612430434714066603703596314523426753
```


11 pav. Supaprastinta **Aldonos** žiedinio parašo žiedo vizualizacija

³ Monero žiedinis parašo [LSAG matematinis aprašymas pateikiamas 12 psl.](#)

Aldona formuoja parašą \mathbf{G} pranešimui t su savo privačiuoju raktu (**PR_A**) z ir jos sudarytu viešujų raktų rinkiniu P_1 ir P_2 :

1. Sujunkite viešuosius raktus $R = P_1 \parallel P_2$:

```
>>> u1 = str(P1.x) + str(P1.y)
>>> u2 = str(P2.x) + str(P2.y)
>>> R = u1 + u2
>>> print("R =", R)
R = 79872655620171649733652203590908615379851196...2072820178490833087349425585531472
```

2. Apskaičiuokite tašką $HR = H(\mathbf{R}) * G$ ant elipsinės kreivės:

```
>>> hr = sha256(R)
>>> print("hr =", hr)
hr = 64909361798535688151340705868781725567630600761874113470948993316373955814742

>>> HR = hr * elk.g
>>> print("HRx =", HR.x, "\nHRY =", HR.y)
HRx = 107976261006521608871857037391650886406765370824257478387934873185096764812828
HRY = 98394613010839762582815157242702207771400610789167201046054869515353726028599
```

3. Apskaičiuokite bendrą anonimizuotą viešą raktą (angl. *Key Image*) $P = z * HR$:

```
>>> P = z * HR
>>> print("Px =", P.x, "\nPy =", P.y)
Px = 33196745988078200003125678978146748033496387382336137801228683444865597036843
Py = 114617704495852430921225477332867507823764983836248950983276549267191546814829
```

4. Apskaičiuokite $rph\mathbf{t} = R \parallel P \parallel h_t$:

```
>>> rpht = R + str(P.x) + str(P.y) + str(ht)
>>> print("rpht =", rpht)
rpht = 798726556201716497336522035909086153...97612430434714066603703596314523426753
```

5. Sugeneruokite atsitiktinį skaičių α ir patikrinkite ar galioja sąlyga $1 \leq \alpha \leq n-1$:

```
>>> al = secrets.randrange(elk.field.n)
>>> print("al =", al)
al = 76731142597461314582547632297532790167169898276498915013121742762942020657793
>>> 1 <= al <= elk.field.n-1
True
```

6. Apskaičiuokite $c_1 = H(rph\mathbf{t} \parallel \alpha * G \parallel \alpha * HR)$, pradėdami nuo sekančio žiedo nario:

```
>>> alG = al * elk.g
>>> alHR = al * HR
>>> c1 = sha256(rpht + str(alG.x) + str(alG.y) + str(alHR.x) + str(alHR.y))
>>> print("c1 =", c1)
c1 = 59927301982571271572625416364486281378699617880932770638585580850661283479243
```

7. Sugeneruokite atsitiktinį skaičių $1 \leq r_1 \leq n-1$ likusiam žiedo nariui (**Aldonos** pozicija 2 praleiskime, nes vėliau bus apskaičiuota reikšmė r_2):

```
>>> r1 = secrets.randrange(elk.field.n)
>>> print("r1 =", r1)
r1 = 25770246921138737637294902308593062172333517625926759797237808495776606871198
>>> 1 <= r1 <= elk.field.n-1
True
```

8. Apskaičiuokite $c_2 = H(rph\|r_1 * G + c_1 * P_1\|r_1 * HR + c_1 * P)$:

```
>>> q11 = r1 * elk.g + c1 * P1
>>> q12 = r1 * HR + c1 * P
>>> c2 = sha256(rph + str(q11.x) + str(q11.y) + str(q12.x) + str(q12.y))
>>> print("c2 =", c2)
c2 = 10062988738807757412345669591790479388647375766231097601227247163866959553091
```

9. Pririškite **Aldonos** privatų raktą z , apskaičiuodami $r_2 = \alpha - z \cdot c_2 \pmod{n}$:

```
>>> r2 = (al - z * c2) % elk.field.n
>>> print("r2 =", r2)
r2 = 90306192913599892990701596560230501034388808992097743575094385917092314029506
```

10. Žiedinis parašas $\sigma = (c_1, r_1, r_2, P)$ santraukai h_m yra

Pasirašyti(x, h) = $\sigma = (c_1, r_1, r_2, P) =$

```
>>> print("c1 =", c1, "\nr1 =", r1, "\nr2 =", r2, "\nPx =", P.x, "\nPy =", P.y)
c1 = 59927301982571271572625416364486281378699617880932770638585580850661283479243
r1 = 25770246921138737637294902308593062172333517625926759797237808495776606871198
r2 = 90306192913599892990701596560230501034388808992097743575094385917092314029506
Px = 33196745988078200003125678978146748033496387382336137801228683444865597036843
Py = 114617704495852430921225477332867507823764983836248950983276549267191546814829
```

11. **Aldona** anoniminiu kanalu siunčia **Broniui** viešujų raktų rinkinį P_1, P_2 , pranešimą t , parašą σ .

Bronius gauna viešujų raktų rinkinį P_1, P_2 , žiedinį parašą σ pranešimui t . Žiedinis parašas $\sigma = (c_1, r_1, r_2, P)$ pranešimui t yra patikrinamas naudojant anonimizuotą viešą raktą (**VR**) P ir su juo susietus viešuosius raktus P_1, P_2 :

1. Apskaičiuokite pranešimo santrauką $h_t = H(t)$:

```
>>> ht = sha256(t)
>>> print("ht =", ht)
ht = 33428293288344138697462033928697126385497612430434714066603703596314523426753
```

2. Sujunkite viešuosius raktus $R = P_1 \| P_2$:

```
>>> u1 = str(P1.x) + str(P1.y)
>>> u2 = str(P2.x) + str(P2.y)

>>> R = u1 + u2
>>> print("R =", R)
R = 79872655620171649733652203590908615379851196...2072820178490833087349425585531472
```

3. Apskaičiuokite tašką $HR = \mathbf{H}(\mathbf{R}) * G$ ant elipsinės kreivės:

```
>>> hr = sha256(R)
>>> print("hr =", hr)
hr = 64909361798535688151340705868781725567630600761874113470948993316373955814742

>>> HR = hr * elk.g
>>> print("HRx =", HR.x, "\nHRy =", HR.y)
HRx = 107976261006521608871857037391650886406765370824257478387934873185096764812828
HRy = 98394613010839762582815157242702207771400610789167201046054869515353726028599
```

4. Apskaičiuokite $rph\mathbf{t} = R \| P \| h\mathbf{t}$:

```
>>> rph\mathbf{t} = R + str(P.x) + str(P.y) + str(ht)
>>> print("rph\mathbf{t} =", rph\mathbf{t})
rph\mathbf{t} = 798726556201716497336522035909086153...97612430434714066603703596314523426753
```

5. Apskaičiuokite $c'_2 = \mathbf{H}(rph\mathbf{t} \| z'_1 \| z''_1)$, kai $z'_1 = r_1 * G + c_1 * P_1$ ir $z''_1 = r_1 * HR + c_1 * P$:

```
>>> z11 = r1 * elk.g + c1 * P1
>>> z12 = r1 * HR + c1 * P
>>> c2s = sha256(rph\mathbf{t} + str(z11.x) + str(z11.y) + str(z12.x) + str(z12.y))
>>> print("c2s =", c2s)
c2s = 10062988738807757412345669591790479388647375766231097601227247163866959553091
```

6. Apskaičiuokite $c'_1 = \mathbf{H}(rph\mathbf{t} \| z'_2 \| z''_2)$, kai $z'_2 = r_2 * G + c_2 * P_2$ ir $z''_2 = r_2 * HR + c_2 * P$:

```
>>> z21 = r2 * elk.g + c2s * P2
>>> z22 = r2 * HR + c2s * P
>>> c1s = sha256(rph\mathbf{t} + str(z21.x) + str(z21.y) + str(z22.x) + str(z22.y))
>>> print("c1s =", c1s)
c1s = 59927301982571271572625416364486281378699617880932770638585580850661283479243
```

7. Patikrinkite ar žiedinis parašas yra tikras, t.y. ar galioja lygybė $c'_1 = c_1$:

```
>>> c1s == c1
True
```

$$\text{Patikrinti}(P_1, \dots, P_n, \mathbf{\sigma}, h') = P \in \{\text{True}, \text{False}\} \equiv \{1, 0\}.$$

Tikrintojas **Bronius** priima parašą, jeigu tenkinamos visos aukščiau pateiktos sąlygos, kitais atvejais parašą atmeta.

2 pavyzdys.

Bronius pasirenka k kitų naudotojų viešujų raktų, pvz., 4:

```
>>> px1 = 25188394464646109948510273140890967300336480323249509563736890716485663003998
>>> py1 = 52282638831520867937251910496569429050172994974736170142589370715506453984990
>>> P1 = kreive.Point(elk, px1, py1)

>>> px2 = 11141992422541985370375341632082759953336624834413464061786546691140921198184
>>> py2 = 43265706988717716161675945387856481761664467552925908377907353758987668001233
>>> P2 = kreive.Point(elk, px2, py2)

>>> px3 = 12464916109265137941454695641342886159807701409210595851795130643628881675435
>>> py3 = 110423973492990683926623514884863077113448174252180026430192523757912379930001
>>> P3 = kreive.Point(elk, px3, py3)

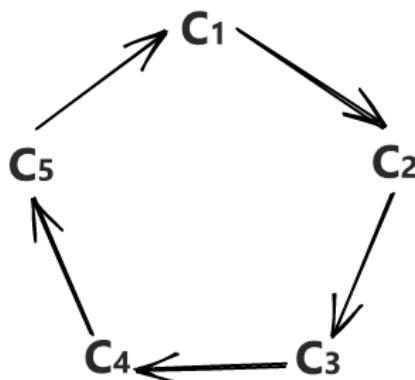
>>> px5 = 24309571957507296510824039000827700039932388769329954644451836668304586629820
>>> py5 = 23686607278159503604469419581577981516062184158831410838875870589229645464794
>>> P5 = kreive.Point(elk, px5, py5)
```

Bronius savo viešajį raktą įterpia savo nuožiūra arba atsitiktinai į viešujų raktų rinkinį, pvz., į 4-ąją poziciją. Toliau naudosime subjektui **Bronius** raktų porą (**z**, **P**):

```
>>> z = 67924357263940576683310086449679921151167932554419082853763348853948356882665
>>> px4 = 97569817079350850888698776003651547474639826590171615614759618418511727946339
>>> py4 = 108591993135656097515725227206387095182628361096424475939195974974272296300149
>>> P4 = kreive.Point(elk, px4, py4)
```

Broniaus pranešimas **t** ir apskaičiuota santrauka **ht** = **H(t)**:

```
>>> t = "Labas Aldona!"
>>> ht = sha256(t)
>>> print("ht =", ht)
ht = 90393738114187435939744967269771007382521481775584304776635022915877227838477
```


12 pav. Supaprastinta **Broniaus** žiedinio parašo žiedo vizualizacija

Bronius formuoja parašą $\mathbf{6}$ pranešimui t su savo privačiuoju raktu ($\mathbf{PR_B}$) \mathbf{z} ir jo sudarytu viešujų raktų rinkiniu $\mathbf{P_1, P_2, P_3, P_4, P_5}$:

1. Sujunkite viešuosius raktus $R = \mathbf{P_1} \parallel \mathbf{P_2} \parallel \dots \parallel \mathbf{P_5}$:

```
>>> u1 = str(P1.x) + str(P1.y)
>>> u2 = str(P2.x) + str(P2.y)
>>> u3 = str(P3.x) + str(P3.y)
>>> u4 = str(P4.x) + str(P4.y)
>>> u5 = str(P5.x) + str(P5.y)

>>> R = u1 + u2 + u3 + u4 + u5
>>> print("R =", R)
R = '2518839446464610994851027314089096730033648...58831410838875870589229645464794'
```

2. Apskaičiuokite tašką $HR = \mathbf{H(R)} * G$ ant elipsinės kreivės:

```
>>> hr = sha256(R)
>>> print("hr =", hr)
hr = 84941730785316339722767219760397580979360503914824390585682219327499416806469

>>> HR = hr * elk.g
>>> print("HRx =", HR.x, "\nHRy =", HR.y)
HRx = 7616208889821735284429753653852876734793533665531959977388058745310159167776
HRy = 8507399433760041846488323743540049336883891167959464984684855561534611253732
```

3. Apskaičiuokite bendrą anonimizuotą viešą raktą (angl. *Key Image*) $P = z * HR$:

```
>>> P = z * HR
>>> print("Px =", P.x, "\nPy =", P.y)
Px = 105131847208895425654196240197073138878182036880018788586653342452213485622393
Py = 45292101864647635482725187791814301645688625584810879748709223325651448958113
```

4. Apskaičiuokite $rpht = R \parallel P \parallel h_t$:

```
>>> rpht = R + str(P.x) + str(P.y) + str(ht)
>>> print("rpht =", rpht)
rpht = 25188394464646109948510273140890967...2521481775584304776635022915877227838477
```

5. Sugeneruokite atsitiktinį skaičių α ir patikrinkite ar galioja sąlyga $1 \leq \alpha \leq n-1$:

```
>>> al = secrets.randrange(elk.field.n)
>>> print("al =", al)
al = 104642388660916010654862227486105882822261099112822682196126802780467284517779
>>> 1 <= al <= elk.field.n-1
True
```

6. Apskaičiuokite $c_5 = H(rpht \parallel \alpha * G \parallel \alpha * HR)$, pradėdami nuo sekančio žiedo nario:

```
>>> a1G = al * elk.g
>>> a1HR = al * HR
>>> c5 = sha256(rpht + str(a1G.x) + str(a1G.y) + str(a1HR.x) + str(a1HR.y))
>>> print("c5 =", c5)
c5 = 34418213609155717679975855096028241352903734715564490092533102403205075064035
```

7. Sugeneruokite atsitiktinius skaičius $1 \leq r_1, r_2, r_3, r_5 \leq n-1$ likusiems žiedo nariams (**Aldonos pozicija 4** praleiskime, nes vėliau bus apskaičiuota reikšmė r_4):

```
>>> r1 = secrets.randbelow(elk.field.n)
>>> print("r1 =", r1)
r1 = 11716589737894886957591048189071887367127599026994585198020320236300811940423
>>> 1 <= r1 <= elk.field.n-1
True

>>> r2 = secrets.randbelow(elk.field.n)
>>> print("r2 =", r2)
r2 = 6417183193985141801848486898604093189502278843344698651808755426300779027919
>>> 1 <= r2 <= elk.field.n-1
True

>>> r3 = secrets.randbelow(elk.field.n)
>>> print("r3 =", r3)
r3 = 2481333781663444376119033246732542886228596391061175079482695081401055917277
>>> 1 <= r3 <= elk.field.n-1
True

>>> r5 = secrets.randbelow(elk.field.n)
>>> print("r5 =", r5)
r5 = 19797215335872796306208142349719933375144280213751938419759417017092580125474
>>> 1 <= r5 <= elk.field.n-1
True
```

8. Apskaičiuokite $c_1 = H(rph\|r_5 * G + c_5 * P_5\|r_5 * HR + c_5 * P)$:

```
>>> q51 = r5 * elk.g + c5 * P5
>>> q52 = r5 * HR + c5 * P
>>> c1 = sha256(rpht + str(q51.x) + str(q51.y) + str(q52.x) + str(q52.y))
>>> print("c1 =", c1)
c1 = 9536151810145579157148215472525917059053518552486845892488597769058259121442
```

9. Apskaičiuokite $c_2 = H(rph\|r_1 * G + c_1 * P_1\|r_1 * HR + c_1 * P)$:

```
>>> q11 = r1 * elk.g + c1 * P1
>>> q12 = r1 * HR + c1 * P
>>> c2 = sha256(rpht + str(q11.x) + str(q11.y) + str(q12.x) + str(q12.y))
>>> print("c2 =", c2)
c2 = 81676929804124314910891448186987418799011665304311005399749805678257640031543
```

10. Apskaičiuokite $c_3 = H(rph\|r_2 * G + c_2 * P_2\|r_2 * HR + c_2 * P)$:

```
>>> q21 = r2 * elk.g + c2 * P2
>>> q22 = r2 * HR + c2 * P
>>> c3 = sha256(rpht + str(q21.x) + str(q21.y) + str(q22.x) + str(q22.y))
>>> print("c3 =", c3)
c3 = 53758181727606796397216995224252910463335121719221402688643298263334089320351
```

11. Apskaičiuokite $c_4 = H(rph\|r_3 * G + c_3 * P_3\|r_3 * HR + c_3 * P)$:

```
>>> q31 = r3 * elk.g + c3 * P3
>>> q32 = r3 * HR + c3 * P
>>> c4 = sha256(rph + str(q31.x) + str(q31.y) + str(q32.x) + str(q32.y))
>>> print("c4 =", c4)
c4 = 32109685244088239957001050560661642808545164740525397788750070087542988269981
```

12. Priškite Aldonas privatų raktą z , apskaičiuodami $r_4 = \alpha - z \cdot c_2 \bmod n$:

```
>>> r4 = (al - z * c4) % elk.field.n
>>> print("r4 =", r4)
r4 = 41305172676577539764820470644860274741681210076968702687967483387736544964329
```

13. Žiedinis parašas $\sigma = (c_1, r_1, r_2, r_3, r_4, r_5, P)$ santraukai h_m yra

Pasirašyti(x, h) = $\sigma = (c_1, r_1, r_2, r_3, r_4, r_5, P) =$

```
>>> print("c1 =", c1, "\nr1 =", r1, "\nr2 =", r2, "\nr3 =", r3, "\nr4 =", r4, "\nr5 =", r5, "\nPx =", P.x, "\nPy =", P.y)
c1 = 9536151810145579157148215472525917059053518552486845892488597769058259121442
r1 = 11716589737894886957591048189071887367127599026994585198020320236300811940423
r2 = 6417183193985141801848486898604093189502278843344698651808755426300779027919
r3 = 24813333781663444376119033246732542886228596391061175079482695081401055917277
r4 = 64652333962940150717421592960048474154230044006800558915274038269928469379174
r5 = 41305172676577539764820470644860274741681210076968702687967483387736544964329
Px = 105131847208895425654196240197073138878182036880018788586653342452213485622393
Py = 45292101864647635482725187791814301645688625584810879748709223325651448958113
```

14. Bronius anoniminiu kanalu siunčia Aldonai viešujų raktų rinkinį P_1, P_2, P_3, P_4, P_5 , pranešimą t , žiedinį parašą σ .

Aldona gauna viešujų raktų rinkinį P_1, P_2, P_3, P_4, P_5 , žiedinį parašą σ pranešimui t . Žiedinis parašas $\sigma = (c_1, r_1, r_2, r_3, r_4, r_5, P)$ pranešimui t yra patikrinamas naudojant anonimizuotą viešajį raktą (**VR**) P ir su juo susietus viešuosius raktus P_1, P_2, P_3, P_4, P_5 :

1. Apskaičiuokite pranešimo santrauką $h_t = H(t)$:

```
>>> ht = sha256(t)
>>> print("ht =", ht)
ht = 90393738114187435939744967269771007382521481775584304776635022915877227838477
```

2. Sujunkite viešuosius raktus $R = P_1 \| P_2 \| \dots \| P_5$:

```
>>> u1 = str(P1.x) + str(P1.y)
>>> u2 = str(P2.x) + str(P2.y)
>>> u3 = str(P3.x) + str(P3.y)
>>> u4 = str(P4.x) + str(P4.y)
>>> u5 = str(P5.x) + str(P5.y)

>>> R = u1 + u2 + u3 + u4 + u5
>>> print("R =", R)
R = '2518839446464610994851027314089096730033648...58831410838875870589229645464794'
```

3. Apskaičiuokite tašką $HR = \mathbf{H}(\mathbf{R}) * G$ ant elipsinės kreivės:

```
>>> hr = sha256(R)
>>> print("hr =", hr)
hr = 84941730785316339722767219760397580979360503914824390585682219327499416806469

>>> HR = hr * elk.g
>>> print("HRx =", HR.x, "\nHRy =", HR.y)
HRx = 7616208889821735284429753653852876734793533665531959977388058745310159167776
HRy = 8507399433760041846488323743540049336883891167959464984684855561534611253732
```

4. Apskaičiuokite $rph\mathbf{t} = \mathbf{R} \| P \| h\mathbf{t}$:

```
>>> rphht = R + str(P.x) + str(P.y) + str(ht)
>>> print("rphht =", rphht)
rphht = 25188394464646109948510273140890967...8252148177558430477663502291587722783847
```

5. Apskaičiuokite $c'_2 = \mathbf{H}(rph\mathbf{t} \| z'_1 \| z''_1)$, kai $z'_1 = r_1 * G + c_1 * P_1$ ir $z''_2 = r_1 * HR + c_1 * P$:

```
>>> z11 = r1 * elk.g + c1 * P1
>>> z12 = r1 * HR + c1 * P
>>> c2s = sha256(rphht + str(z11.x) + str(z11.y) + str(z12.x) + str(z12.y))
>>> print("c2s =", c2s)
c2s = 81676929804124314910891448186987418799011665304311005399749805678257640031543
```

6. Apskaičiuokite $c'_3 = \mathbf{H}(rph\mathbf{t} \| z'_2 \| z''_2)$, kai $z'_2 = r_2 * G + c_2 * P_2$ ir $z''_2 = r_2 * HR + c_2 * P$:

```
>>> z21 = r2 * elk.g + c2s * P2
>>> z22 = r2 * HR + c2s * P
>>> c3s = sha256(rphht + str(z21.x) + str(z21.y) + str(z22.x) + str(z22.y))
>>> print("c3s =", c3s)
c3s = 53758181727606796397216995224252910463335121719221402688643298263334089320351
```

7. Apskaičiuokite $c'_4 = \mathbf{H}(rph\mathbf{t} \| z'_3 \| z''_3)$, kai $z'_3 = r_3 * G + c_3 * P_3$ ir $z''_3 = r_3 * HR + c_3 * P$:

```
>>> z31 = r3 * elk.g + c3s * P3
>>> z32 = r3 * HR + c3s * P
>>> c4s = sha256(rphht + str(z31.x) + str(z31.y) + str(z32.x) + str(z32.y))
>>> print("c4s =", c4s)
c4s = 32109685244088239957001050560661642808545164740525397788750070087542988269981
```

8. Apskaičiuokite $c'_5 = \mathbf{H}(rph\mathbf{t} \| z'_4 \| z''_4)$, kai $z'_4 = r_4 * G + c_4 * P_4$ ir $z''_4 = r_4 * HR + c_4 * P$:

```
>>> z41 = r4 * elk.g + c4s * P4
>>> z42 = r4 * HR + c4s * P
>>> c5s = sha256(rphht + str(z41.x) + str(z41.y) + str(z42.x) + str(z42.y))
>>> print("c5s =", c5s)
c5s = 34418213609155717679975855096028241352903734715564490092533102403205075064035
```

9. Apskaičiuokite $c'_1 = \mathbf{H}(rph\mathbf{t} \| z'_5 \| z''_5)$, kai $z'_5 = r_5 * G + c_5 * P_5$ ir $z''_5 = r_5 * HR + c_5 * P$:

```
>>> z51 = r5 * elk.g + c5s * P5
>>> z52 = r5 * HR + c5s * P
>>> c1s = sha256(rphht + str(z51.x) + str(z51.y) + str(z52.x) + str(z52.y))
```

```
>>> print("c1s =", c1s)
c1s = 9536151810145579157148215472525917059053518552486845892488597769058259121442
```

10. Patikrinkite ar žiedinis parašas yra tikras, t.y. ar galioja lygybė $c'_1 = c_1$:

```
>>> c1s == c1
True
```

$$\text{Patikrinti}(\mathbf{P_1}, \dots, \mathbf{P_n}, \mathbf{\sigma}, \mathbf{h'}) = \mathbf{P} \in \{\mathbf{True}, \mathbf{False}\} \equiv \{1, 0\}.$$

Tikrintoja **Aldona** priima parašą, jeigu tenkinamos visos aukščiau pateiktos sąlygos, kitais atvejais parašą atmeta.

Užduotys Monero žiediniams parašams.

1. Turėdami viešujų raktų rinkinį P_1, \dots, P_n su iš jų įterptu viešuoju raktu $P_?$ ir pasirašančiajam priklausančiu privačiu raktu z , pranešimą t , atsitiktinį skaičių α ir atsitiktines r_1, \dots, r_n vertes, nustatykite, kuriam iš pokalbio metu tarp **Aldonas** ir **Broniaus** toliau pateiktų, pagal poziciją įterpiant viešajį raktą, žiedinio parašo $r_?$ komponentės apskaičiavimui buvo panaudotos šios reikšmės:

1.

```
#Dviejų viešujų raktų rinkinys, kai pasirašančio viešas raktas įterptas į 1 poziciją
z = 8328724132850846231063310295035420482324382271743270709998956268162472101966
px1 = 44001721120733349954373652676254151590438106951958093436950319088796543322272
py1 = 2695857889288733023754623028861226380488852839653918203485935419774332408489
P1 = kreive.Point(elk, px1, py1)

px2 = 56430386965474052964361660039184245416933933133686540400905667534341621278811
py2 = 22498425455431757756927488666082535680841505649792609963966880712072617815500
P2 = kreive.Point(elk, px2, py2)

#Pranešimas
t = "Labas Broniau!"

#Atsitiktiniai skaičiai
al = 81099834277279471766395539885904413096200453766884381367795815046895173570219
r2 = 57339231511640317815417820392063204848561130034945902822027992404765924325924
```

2.

```
#Trijų viešujų raktų rinkinys, kai pasirašančio viešas raktas įterptas į 3 poziciją
px1 = 58728703410958102242611736881612137857784529771307096766961263730108917897136
py1 = 78846539507666784347996496203526416776452848532206046433044936009789054800825
P1 = kreive.Point(elk, px1, py1)

px2 = 33236228234919469546494933648613254428704764207228562869787677056312120354249
py2 = 98773966593502281622016303993319580928864906318765735489134194984923661460970
P2 = kreive.Point(elk, px2, py2)

z = 88389938053690318981847893716160867265277494809493707035077930485500869769256
px3 = 9611492882339744402653953649965399333785492483934878123092771367575930787909
py3 = 79785164725695153064377129827206840044095399882473362608207037625439199799860
P3 = kreive.Point(elk, px3, py3)

#Pranešimas
t = "Labas Aldona!"

#Atsitiktiniai skaičiai
al = 114315250671031963612243681194046708128105492652265948740693308149414598857721
r1 = 58400649771119552314616421676327334175502477933978581816523291936673933494141
r2 = 93295910622975391641965177633386996180239066391236672635014850532287565574919
```

3.

```
#Keturių viešujų raktų rinkinys, kai pasirašančio viešas raktas įterptas į 3 poziciją
px1 = 71821332721582700176419443439293751595520793511328875156199295673625579385924
py1 = 110496601853806985083519490759082387560226318451394388493469040967605801828729
P1 = kreive.Point(elk, px1, py1)

px2 = 44157179173591258958993243035738894665252298675100014417664438471015785728049
py2 = 13682289893624762917602798315402635243511913168193735893200804705499014916692
P2 = kreive.Point(elk, px2, py2)

z = 33924854250283024172712579653607974198270997609626087301801226979780661932722
px3 = 69531299349343372805842142821191474168387832733850926764354642965671644845734
py3 = 67742384893160768376128850876328108633557720062000518282844185195450497373200
P3 = kreive.Point(elk, px3, py3)

px4 = 12528654634811090758216335375930444328718130187667922700507309828608183388251
py4 = 39690229689611308149158168157203026093641085540134277565250010320632760898893
P4 = kreive.Point(elk, px4, py4)

#Pranešimas
t = "Kada galėtume susitikti."

#Atsitiktiniai skaičiai
al = 95680100318355524340846877324268856954320516742335787709549241263491398349281
r1 = 23937342193744784973325381842146957545657352790101976515401503477592490494689
r2 = 54206184127601790517888403114152502438905634096987697585752144780298680148347
r4 = 3702098290623899029636415187302963132581512814507646130448836472733725901935
```

4.

```
#Penkių viešųjų raktų rinkinys, kai pasirašančio viešas raktas įterptas į 2 poziciją
px1 = 64466237149283990662131326379832342708311844148659743658961252302225550399979
py1 = 55611335126490961186310287641259312249410746660829948471469165977852807921311
P1 = kreive.Point(elk, px1, py1)

z = 532846540070690180821930038833764885661042041902650173437111318606158373971
px2 = 4503504452347495088422253255184748855702046059252744264261238265117374337284
py2 = 16902167268153629113081940549465392858043540364598003035256393448087818713763
P2 = kreive.Point(elk, px2, py2)

px3 = 42079581408390993340591950901606868409733921997425770488877204330681196611587
py3 = 63774140256676857577476429538065036037231077480581677331949550978975137574196
P3 = kreive.Point(elk, px3, py3)

px4 = 60997315653220357422075298945245954946243594195536248729056059519730776652508
py4 = 52804400541928918693402410318540056478877285150525750660626128486348174494977
P4 = kreive.Point(elk, px4, py4)

px5 = 108048195735536178532628960142837448684050701574343192907294940753945381490011
py5 = 41619732710768511520304494690557424467809398983882486380838831140763344648149
P5 = kreive.Point(elk, px5, py5)

#Pranešimas
t = "Susitikime vakare."

#Atsitiktinės skaičiai
al = 3813810906911228329847089168091755041222649035829362445154015811752612800543
r1 = 77497605548678247654476547421444598523731525808975865370681022435497920760585
r3 = 41397480192552498686490706901599130188105949182575779353853457629106219486237
r4 = 72747403843258892448414397653086421047988411278967878051104485642730079921184
r5 = 50273494184434155295886966281928444701218269121878784993282903251427589632096
```

Žiedinio parašo komponentė $r_? = r$:

1. $r = 84383186469669092640887892307277498051689806790580255246955304187238586782373$
2. $r = 16306017504825298874913804376809414464971441059381260060480744708665276318927$
3. $r = 70575836451675031974552946945789976679175701798310614457392448188300535545139$
4. $r = 19245285633335607755987940256310688198352703451950447067066672963696044559930$

2. Turėdami viešujų raktų rinkinį P_1, \dots, P_n , pranešimą t , parašą $\sigma = (c_1, r_1, \dots, r_n, P)$, nustatykite, kurie **Aldonos** ir **Broniaus** pranešimams suformuoti parašai yra galiojantys, panaudojant šias reikšmes:

1.

```
#Dviejų viešujų raktų rinkinys
px1 = 92865555183072581598234928329133666407432504451167098348900086458963048975093
py1 = 29742691032379926296225340817062945992498887594814209501023240209608618555843
P1 = kreive.Point(elk, px1, py1)

px2 = 90154569832565546665112522127871490624583645447363778289005987470043062319444
py2 = 100063128047863047373258827246752183787829240159032693047670673743702892594630
P2 = kreive.Point(elk, px2, py2)

#Pranešimas
t = "Šalia akmenuoto kelio."

#Parašas
c1 = 107308791570533023720696024963598246666838818018984387035559892089459536720882
r1 = 33370019421628829864282973797450083090405075605377241621151562334053456749394
r2 = 73875694501518113855374600893420473498299217150246636254114540397112532800720
px = 102506266228483850598533298747190269910839040082450076210330481815264834027791
py = 95668205564464618984779062668622998730770502398616291759355294119939235641805
P = kreive.Point(elk, px, py)
```

2.

```
#Dviejų viešujų raktų rinkinys
px1 = 70879707012811674240926878438177484224543514748166749300186746460434568338349
py1 = 53318378676700841752070676153062549749720483218409896988016591280207244890369
P1 = kreive.Point(elk, px1, py1)

px2 = 96047870650982661514319534282564304735548832656890795019149464160301588003416
py2 = 35061577711519129045222596075115374191883948828290139306952943397324098334218
P2 = kreive.Point(elk, px2, py2)

#Pranešimas
t = "Šalia seno qžuolo."

#Parašas
c1 = 34972759294991863053116968180580468517459752217372158034228227181013284046394
r1 = 71409629674837022363373381005967894427815346070397212983078904684621484994860
r2 = 75050104674491332789968145062956253228715009491115111612859213729724418376005
px = 58753986307974398855699217352302880854250721772792460797725842638817899218597
py = 18136517542251897985874860864118018742090686019058305811215746527057409752845
P = kreive.Point(elk, px, py)
```

3.

```
#Trijų viešųjų raktų rinkinys
px1 = 53713903406010510292701503551078745677131818885012883078808582747600525559550
py1 = 18457696525538258577032762269749020536041264896517861127329842464897806182952
P1 = kreive.Point(elk, px1, py1)

px2 = 103360224744443098251817478126511862215398053996747113916701793723772728999372
py2 = 41151292748499649090025899398708305288892896276838521168147370981874049731695
P2 = kreive.Point(elk, px2, py2)

px3 = 97924519194668135706827317700984392713331129354602027057383183648363462083123
py3 = 38372554197529940073052154270669384513072743779311091013482966880693670504434
P3 = kreive.Point(elk, px3, py3)

#Pranešimas
t = "Šalia didelio kelmo."

#Parašas
c1 = 24039816543716924780084382467333767859141312669271529158802290856181627356345
r1 = 48885999825653889454667650757897318676200944615982924567838951767687262225049
r2 = 5762252311428764824881276304804580254387056172982326453910412072223622507961
r3 = 81576677071780635287406083776108302529522984940862181169217262645872383147694
px = 40163787708410509093240711475795024864656284959299889508571982196043813278699
py = 50398970068325316931052171435882094355494659809088680730788726369844400103272
P = kreive.Point(elk, px, py)
```

4.

```
#Keturių viešųjų raktų rinkinys
px1 = 97924519194668135706827317700984392713331129354602027057383183648363462083123
py1 = 38372554197529940073052154270669384513072743779311091013482966880693670504434
P1 = kreive.Point(elk, px1, py1)

px2 = 76124843048995436811290843479035371926908451866680686343235588028842483341690
py2 = 70797959199909951903051764628970933277916813606970380040202051985351171127566
P2 = kreive.Point(elk, px2, py2)

px3 = 61085166652789954796215222519362128464175290709611008541334040640784959744061
py3 = 97814021737289204197690650961937031622496173685737257854105342163378703043070
P3 = kreive.Point(elk, px3, py3)

px4 = 106134004325058492996430108015654790841665329491427572901324676108249431911187
py4 = 18883702573475720328368091265366408486338995370674918656864839296322478763293
P4 = kreive.Point(elk, px4, py4)

#Pranešimas
t = "Iki greito."
```

```
#Parašas
c1 = 94534881207883299188045896662450358085896047646698190343761984079371051689809
r1 = 55556829486390579640168052572263427285273924372700818101622315406240534344768
r2 = 3228494557532243186808269903274471671104227937435207270307829777668122925396
r3 = 9152936022376304020504506513297284866609869151177401840506736024324797122243
r4 = 104068157001129309025064675526031542207954866926574617440898734276688705112680
px = 112554138946071335271639189562371871395087493898761112689251882684334466654366
py = 70702443494121955888328669908211385804136232547972634161564235652434812509760
P = kreive.Point(elk, px, py)
```

5.

```
#Penkių viešujų raktų rinkinys
px1 = 11007036799690282294644753890763177752092137070958626329732411157916875886122
py1 = 24531763548330808270677626945980366691501712848092927130977035792669720860357
P1 = kreive.Point(elk, px1, py1)

px2 = 81351109662169615653403969671915179876102942140317108967825075675520776596036
py2 = 105097308365999837760452587556438885744777995763916077469373176550421422823963
P2 = kreive.Point(elk, px2, py2)

px3 = 77354802001430887598982687139418368362140467703403345842908657423703032629701
py3 = 3285822923463949004773279425119994201218783611519779963815103177105593665035
P3 = kreive.Point(elk, px3, py3)

px4 = 77524766680231694343396527160657982320285507969067863411651833594638267055823
py4 = 2006944564590042095656318522704019730766008600476246982190087887704542272853
P4 = kreive.Point(elk, px4, py4)

px5 = 53838225633926954977345838239366088772974553169251894329305298294544661012023
py5 = 17348328410374726983902935086890354686521922864277626921704516777674887268643
P5 = kreive.Point(elk, px5, py5)

#Pranešimas
t = "Iki pasimatymo."

#Parašas
c1 = 71134749421828184805845524971389842503386755446549573419851951937356214855263
r1 = 43528613431814081335932008551488297272013059740494384706306774913756673174885
r2 = 110820237801856040610156692615898720526133214526771871702153862447982904519025
r3 = 79362546323291856139042743832644553197024182858799857188305217613095595522541
r4 = 87566175187979381502226691554716267321554931799294109201016665007029849930721
r5 = 59379723416160532355297533208380430310201569849104478020232911597455773810964
px = 43092245757060261831698712609452028366170431871719721568867768604824456486566
py = 69800325812067827340761963077078982226229703020882773901375362657062868609854
P = kreive.Point(elk, px, py)
```

Tik trys žiediniai parašai $\mathbf{c} = (c_1, r_1, \dots, r_n, P)$ galioja.

3. Turėdami viešujų raktų rinkinį P_1, \dots, P_n , parašą $\sigma = (c_1, r_1, \dots, r_n, P)$, nustatykite, kuriems **Aldonos** ir **Broniaus** pranešimams t buvo suformuotas parašas, panaudojant pateiktas reikšmes:

1.

```
#Dviejų viešujų raktų rinkinys
px1 = 90098752742565006895609802987350010956671212084576663348871026490426362472525
py1 = 86798467441651573699715278583466401586661851682836183517745583850238747865514
P1 = kreive.Point(elk, px1, py1)

px2 = 6977884439596380677301897587855479003650365477402740266174720727850615558290
py2 = 108576521991799194792357547108275040716786710135938326103512731947348758836929
P2 = kreive.Point(elk, px2, py2)

#Parašas
c1 = 57802449026892743224014139311649508243992578804835221473301126949722350267995
r1 = 98817736397952741666445815942066922608870801413754773999008526802024204597354
r2 = 103973983920667243848925484782223532541524622037958902018713778075941324563599
px = 37845139358673202539064516214710115541869022989331899870607163577220505494487
py = 101500848491014777002070989122875505479454023071564293786061153047512131533179
P = kreive.Point(elk, px, py)
```

2.

```
#Trijų viešujų raktų sąrašas
px1 = 56904137404421850814953677385431028891207899086781815754187011764054423850031
py1 = 42774491350915056943102041928439995468993629547900071823881568994370169494858
P1 = kreive.Point(elk, px1, py1)

px2 = 94596933826715614751820005254370581527673759545243484203912411392828957863130
py2 = 51860889832603786645897543788985546149135089059930563114215895691200249337316
P2 = kreive.Point(elk, px2, py2)

px3 = 63728737601965653681573429253659014700971461938679343439803774475755778104676
py3 = 70127375735316622393137248214990517079294535873894876865237271749051266110286
P3 = kreive.Point(elk, px3, py3)

#Parašas
c1 = 29688580686839167830114806095210609711319415198685485158398384472274000517868
r1 = 70640129011013316725559270854326660773314693285992107881174346855384454076861
r2 = 7237277905878338112042130368322721720393704995726101938947635029150380576259
r3 = 106469142046452120717912973772553017377705779248341119359804700376404484366375
px = 53350586567730083577961031642220682359455257134953703628573224633359268523885
py = 2498486810806843498395529468048052426296123288606752895555693158662474017670
P = kreive.Point(elk, px, py)
```

3.

```
#Keturių viešųjų raktų rinkinys
px1 = 33026289287100079055876356948063482532840726797785763999860870378332581205187
py1 = 6339047437976713548124515395435085589318596299078706899521986570736167937847
P1 = kreive.Point(elk, px1, py1)

px2 = 21016686447373303280676899734666731086132271417312147762061584133604670564426
py2 = 33223336456916918331322642712724676958698257774278785886295609166037139984520
P2 = kreive.Point(elk, px2, py2)

px3 = 47659674790937271251941235340313086560516518765599706554925087853233472673924
py3 = 59715457479771938825510368771389688988183270473486797750406143323575206811496
P3 = kreive.Point(elk, px3, py3)

px4 = 91253412796430528449910502892215973594762053804580425193781200700738328823588
py4 = 7396694759196722972662996878140478554014224107235685295038220857840144182674
P4 = kreive.Point(elk, px4, py4)

#Parašas
c1 = 113812129712904984490415058480063636297526383060653716463823471633059656421365
r1 = 536369257962233791095053377130753089828311788066465816728477196498107109366
r2 = 34817045937561053018615318368859027392467241613825756420666515137730455927919
r3 = 108149390578143980541071043253975166764350034531987303714989307272434525407710
r4 = 37831428017875464611823349105761176143552634442489549348543707097750495850139
px = 62156671547466744878612972488784091481727816584177417453748211569371838169087
py = 113428260509699121360534502410504728011716488848828939034357383250926285434745
P = kreive.Point(elk, px, py)
```

4.

```
#Penkių viešųjų raktų rinkinys
px1 = 110875635346607494356312476340428433614982908876903534498879259846471433334027
py1 = 114619855239918945458148108865638849417250562053681520351419780755737253314020
P1 = kreive.Point(elk, px1, py1)

px2 = 533056677525005610950845271606003618722975152360633962909077433796639856006
py2 = 41521657259039557976371908075631405425298030776900941605683486636215772038577
P2 = kreive.Point(elk, px2, py2)

px3 = 70744369984804165628816819350627251861332943372977953024880866990916770573544
py3 = 96923967696539963962831939184053937993959928135467476897871146876557459726376
P3 = kreive.Point(elk, px3, py3)

px4 = 87377211194641206536629029816850950284688643735866653058477000243499621359337
py4 = 21177037616313249071719346702506071199835158682920494644783422536644700593876
P4 = kreive.Point(elk, px4, py4)

px5 = 7590856606366073696655689899879927679476362868403003049747136034844379861431
py5 = 34000913266184686645588723469324730245691669175257330972780121063551039330835
P5 = kreive.Point(elk, px5, py5)
```

```

#Parašas
c1 = 99663929188568857847132945633120199849033448133235834123669102331209383037544
r1 = 106896267677809700387081419606311963187612808078214788589449016533922282022401
r2 = 70090694151785131465431792990854963337885330968085688092225960991116857707472
r3 = 25992466816936634414357646682808383216460850442521473076807591445929159774575
r4 = 96785410113506663229017850476106621149715595273184144234713965286330083002011
r5 = 1653033010918676969603911181018077415211661686235219688294964296573675387598
px = 15914241532839462955968286834444759774554164282740591799608605309394410255298
py = 79761042312450325686593731916841998693498939775202239919261677413588111716425
P = kreive.Point(elk, px, py)

```

Pranešimai t :

- 1.** t_1 = "Kelintą valandą vakare.";
- 2.** t_2 = "19 valandą.";
- 3.** t_3 = "Kurioje vietoje.";
- 4.** t_4 = "Jaukioje parko kavinėje.".